

JUL 18 1962

NEW YORK PUBLIC LIBRARY
DIV. S
GRAND CENTRAL STA. BOX 2231
NEW YORK 17, N.Y.

V I E N Y B Ė

76 M. 27 N.

192 Highland Boulevard
Brooklyn 7, N. Y.

1962 M. LIEPOS (JULY) 13 D.

Telefonas:
APplegate 7-7257

KAINA 15 C.

Vilniaus "Žalgirio" irkluotojai New Yorko dangoraižių fone: iš k. į d.: Petras Karla, Antanas Bagdonavičius, Ričardas Vaitkevičius (komandos treneris ir kapitonas), Vytautas Briedis, Zigmas Jukna, Yaroslav Cherstvy ir Juozas Jagelavičius. S. Narkėliūnaitės nuotrauka

Vilniaus "Žalgirio" pergalė Philadelphijoje

Salomėja Narkėliūnaitė

Neries ir Trakų ežerų vandenyse užgrūdinę savo raudonis, Vilniaus irkluotojai išbandė savo jėgas su amerikiečiais, nusiskynę pergalės žiedą akademinio irklavimo Independence Day regatoj, kur tradicinės tos rūšies rungtynės kasmet vyksta jau daugiau kaip per pastaruosius 100 metų.

Amerikos spauda, rašydama apie tą jų liepos 4 d. pergalę, retai kur žymėjo, kad tai Vilniaus akademinio irklavimo "Žalgirio" komanda. Oficialiai apie šiuos rungtynių laimėtojus buvo rašoma kaip apie Sovietų Sąjungos laimėtoją, nes Vilniaus "Žalgiris", kaip geriausia komanda visoje Sov. Sąjungoje, šiose rungtynėse atstovavo Sovietų Sąjungai.

Tai buvo Sovietų Sąjungos revanšas amerikiečiams, kai tie 1958 m. Maskvoje panašiose trejose rungtynėse laimėjo prieš sovietinius irkluotojus aštuonvietę, pralaimėję vienvietę ir dvivietę. Dabargi "Žalgiriečiai" ne tik atlošė aštuonvietę, bet jų kolegos paveržė ir kitas dvi vietas. Tas pirmąsias dvi vietas —

vienvietę ir dvivietę (porinę) laimėjo rusai irkluotojai, bet aštuonvietės laimėtojų tarpe buvo net šeši lietuviai su savo kapitonu Ričardu Vaitkevičium.

Žinia apie lietuvių dalyvavimą tose rungtynėse, pirmiausia pasiekusi Philadelphijos lietuvius, netrukus pasisklido ir po visą Ameriką. Kad ir apgailėstaudami, jog Lietuvos jaunuoliai neturi galimybės ginti nepriklausomos Lietuvos spalvų, didžiuliam lietuvių visdėlto didžiuliam savo tautiečiais, nors ir svečias spalvas ginančiais.

"Žalgiriečiai", kurie sugaišo iš viso šešias dienas, kad laimėtų šiek tiek per šešias minutes užtrukusias nepilnos pusantros mylios rungtynes, kaip jie patys pasakojo, iš savo tautiečių lietuvių sulaukę labai karšto pritarimo. Jais džiaugėsi ir su jais susitikti stengėsi ne tik tie lietuviai, kurie pripažįsta ir remia dabartinę Lietuvos režimą, bet ir tie, kurie dalyvauja laisvinimo veikloje ir priešingi Lietuvos okupacijai.

Šis "Žalgiriečių" apsilankymas Amerikoje buvo skirtingas nuo kitų apsilankymų. Jei anksčiau Amerikoje viešėję lietuviai daugiau ar ma-

žiau būdavo iš propagandinio aparato, tai irkluotojai buvo palaikyti neutraliais atstovais, ir todėl nebuvo ypatingo varžymosi bandyti su jais pasimatyti.

Kalbėdami apie savo viešnagę Amerikoje, "Žalgiriečiai" ypatingai maloniai prisiminė savo laiką, praleistą su Philadelphijos lietuviams, vieną iš priėmimų jiems ten surengė VLIKo vicepirminis J. Stiklorius ir dalyvavo išimtinai buvusieji dypukai, New Yorke "Žalgiriečius" buvo monopolizavusi Laisvė, nors ir čia su jais vienu ar kitu laiku pasimatė ne vienas dypukas, ypač iš jaunosios kartos.

Buvo girdėti, kad kai kurie dypukai net pasistengė sportininkus aprūpinti ir atitinkamais informaciniais lapeliais, nušviesdami jiems padėti Tėvynėje iš savo taško. Buvę net raginimų ir pabėgti. Teiraujantis apie tai, "Žalgiriečiai" atsisakė diskutuoti, pareikšdami, kad tai "politika" ir jie nenori ja užsiimti.

"Žalgiriečiai" taip pat, teiraujantis, paneigė ir kai kurioje amerikiečių spaudoje pasirodžiusias žinias, kad būk jie protestavę prieš tai, jog

Nukelta į 8 psl.

MES

VYTAUTAS ŠIRVYDAS

Šnekutis Chruščevas pareiškė, kad amerikiečiai raudoną vėliavą patys iškelsią virš Baltųjų Rūmų. Pravirkty tada visa raudona Jeruzalė. Po raudona vėliava rusai gyvena 45 metus — ir ar ne Chruščevas jiems anądien mėšą ir sviestą pabrangino 25-35%? Prisiminkime 1921 metus: raudona vėliava suplanavo Rusijai vieną baisiausių jos istorijoje badmečių. Kas rusų tautą tada išgelbėjo? Ar ne Amerikos Zvaigždėtoji vėliava ir jos būsimas prezidentas Hooveris?

Pajutęs, kad raudonosios vėliavos iškelti nemano nei Vakarų Europa nei Amerika, kaukazietis Stalinas užsispyrė teroru įvesti "socializmą viename krašte". Rusija gamtos žaliavomis gausi, bet neturėjo nei technikų, nei įmonių, nei mokslo žinių. Kur to visko gavo? Nagi, prisirinko inžinierių iš Amerikos, Anglijos ir Vokietijos aukso kasykloms, Dnieprostrojams ir armijai apginkluoti. Net suviliojo būrelį Amerikos lietuvių nuvykti Ukrainon plytinę pastatyti, kurią atėmė ir privertė apskurėlius nepriklausomon Lietuvon bėgti.

II Pasaulinio karo metu raudonos vėliavos Rusijai vėl prireikė zvaigždėtos laisvės vėliavos pagalbos: šios sunkvežimių, tankų, lėktuvų, laivų, net maisto ir telefonų. Viso 11 bil. dol. vertės. Ar atsilygino? Kur ten! Badas, štai, pasirodė kitame raudonos vėliavos krašte: Kinijoje. Kas atėjo padėti? Ne tuščių aruodų rusai, bet nesukolchozinti Kanados ir Australijos ūkininkai. Rytų gi

Nukelta į 4 psl.

Iš Kalifornijos

Žurnalistas Vladas Bakūnas su savo žmona Olga ir kun. kleb. Jonu A. Kučinglu (viduryje) jo 25 metų kunigystės jubiliejaus minėjime Los Angeles, Calif., š. m. birželio 17 d. Toliau stovi Jonas Savickas, parapijos komiteto narys. L. Kančausko nuotrauka

Los Angeles, Calif. lituanistinės mokyklos 13-ju mokslo metų užbaigimo aktas. Iš k. l. d. sėdi: tėvų komiteto pirm. J. Motiejūnas ir mokytojai - J. Jodelė, B. Čiurlionienė, O. Razutienė, garbės svečias prof. M. Biržiška, mokyklos vedėjas I. Medziukas (kalba) ir mokyt. E. Kojelienė. L. Kančausko nuotrauka

Rašytojas J. Petrėnas ir J. Dagys SLA 52 Selme, Newark, N. J. S. Narkėllūnaitės nuotrauka

THREE JOES SERVICE STATION, Inc.

85-42 Woodhaven Boulevard Woodhaven, N. Y.

Telefonas: Virginia 6-9683

Pasiuntinybės žinios

* Pabaltiečių deportacijos šiemet birželio mėn. buvo plačiai paminėtos JAV Senate ir Atstovų Rūmuose. Apie jas kalbėjo 34 kongresmenai ir du senatoriai. Jų visų kalbos tilpo "Congressional Record."

* Birželio 13 d. Lietuvos Atstovas ir ponis O. Kajeckienė dalyvavo Panamos ambasadoriaus priėmimo, suruoštamame tos valstybės prezidento garbei.

* Birželio 16 d. Kajeckai dalyvavo Ghanos naujos ambasados, įsikūrusios Lietuvos Pasiuntinybės kaimynystėje, iškilmingame atidaryme ir liepos 2 d. Ghanos ambasadoriaus priėmimo to krašto tautos šventės proga.

* Birželio 19 d. Lietuvos Atstovas dalyvavo JAV Atstovų Rūmų Užs. reikalų komiteto Europos reikalams pakomitetu "Hearings" posėdyje, kur liudininkais buvo J. J. Stukas ir J. Miklovas. P. J. Kajeckas ta proga ten tarė žodį.

* Birželio 24 d. Lietuvos Atstovas J. Kajeckas dalyvavo kun. J. S. Kasakaičio jubiliejiname minėjime Pittstone, Pa., kur pasakė tai progal pritaikytą kalbą. Tos kėlionės proga, Lietuvos Atstovas lankėsi ir A. L. R. K. S. būstinėje Wilkes-Barre, Pa.

* Birželio 29 d. J. Kajeckas dalyvavo Congo (Leopoldville) atstovo priėmimo to krašto nepriklausomybės paselbimo 2 metų sukakties proga.

* Šiomis dienomis Kajeckai dalyvavo Irako atstovo priėmimo to krašto nepriklausomybės šventės proga.

* Liepos 18 d. Lietuvos Atstovas dalyvavo Europos Pavergtų Tautų pietuose National Press Club Washington.

TEKLEI BRUČENIENEI MIRUS,

Jos vyrui Jonui
dukteriai Joanni White ir jos šeimai
gilią užuojautą reiškia

BRONĖ IR PRANAS SPUDŽIAI
E. AKELIENĖ IR ŠEIMA

STANKŪNO IR MASIULIO

Lietuvių Prekybos Bendrovė

JAU KETVIRTUS METUS PATARNAUJA SAVO TAUTIEČIAMS SIUNTINIŲ LIETUVĄ IR KITUS KRAŠTUS REIKALU BE PRIEKAIŠTŲ IR BE JOKIŲ NESUSIPRATIMŲ.

Tie, kurie per ją siuntė ar siunčia, labai gerai žipo, kad viskas bus pasiūsta taip, kaip užsakyta, be jokių pakeitimų. Be to, jie žino, kad ši Bendrovė kostiumams medžiagos siunčia ne po 3/4 ir ne po 3/4 jardo, bet po 3 1/2 jardo, kad tikrai būtų geras drabužis, kokius mūsų žmonės iš seno mėgsta.

Siunčia ji viską, kas tik užsakoma: gerąsias medžiagas, kurios pasirenkamos pagal kainoraščius, ir standartinius siuntinius, viską vyrų, viską moterims, vaikams ir visokių namų apyvokos daiktų. O kaip pavyzdį, štai, galėtumėm nurodyti šitokią savo standartinį grynus vilnos medžiagų siuntinį:

3 atkarpos labai vertingos, geros gražios ir tvirtos angliškos vilnonės medžiagos vyriškiems ar moteriškiems kostiumams, kiekviena po 3 1/2 jardo, Boston serge, Wpsted ar Barathes, pilkos, juodos, rudos ar mėlynos spalvos su jautais irais ar su fabriko antspaudais "All Wool Made in England".

Siuntinio svoris 16 svarų. Kaina: \$76.00 įskaitant visus pasiuntimo mokesčius.

Toks pat siuntinys ir ta pačia kaina gali būti ir kitaip sutvarkytas. Sakysim, ne 3 atkarpos vilnonės medžiagos kostiumams, bet 3 atkarpos vilnonės medžiagos šiltiems žieminiams paltams, arba 2 atkarpos paltams ir 1 atkarpa kostiumui, arba 1 atkarpa paltui ir 2 atkarpos kostiumams pageidaujimų spalvų.

Arba standartinis siuntinys, kurio medžiagos yra pastiprintos nedideliu procentu medvilnės. Pavyzdžiui, 40 atkarpų tokių medžiagos kostiumams, po 3 1/2 jardo kiekviena, jūs galite pasiūsti už \$128.00, ir tokiam siuntinyje bus dar 20 jardų pamušalo. O šitaip juk iš karto galima aprengti pusę kaimo! Tokios medžiagos ypač tinka kasdien dėvėti.

Standartinių siuntinių turime net keliasdešimt. Taip pat gerosios medžiagos, specialios nailono rūšys, grynas šilkas suknelėms, šilkines ir vilnonės skarelės, nailonines kojines, batai, lovų užtiesalai, akordeonai, sūvamosios mašinos, šveicariški laikrodžiai. Rašykite ir prasykite kainoraščių ir informacijų.

Be to, įsidėmėtina, kad siunčiant pagal katalogus pasirinktasias ar jūsų pačių supirktasias medžiagas ar kitokius dalykus mūsų Bendrovės licenzijos, pokavimo, draudimo ir pasiuntimo mokesčiai yra ypač žemi — tik 6 doleriai vienam siuntiniui. Siunčiant standartinius siuntinius, visus su pasiuntimu susijusius mokesčius apmoka pati Bendrovė. A.sakomybę už siuntinių pristatymą gavėjui imasi Bendrovė. Visi siuntiniai draudžiami.

Dėl to nelaukite rudens — apsirengti ir pavalgyti reikia ir dabar, o žmonės tik kartą gyvena ir nori gyventi jau šiandien! Rašykite mums vis tuo pačiu niekad nesikeitusiu ir nesikeičiančiu adresu:

STANKŪNAS & MASIULIS

Lithuanian Trading Company

108A, WHITECHAPEL RD., LONDON, E. 1.

GREAT BRITAIN

Lietuviškoje Chicagoje

Alvudas Chicagos parkuose: Marquette ir Brighton atidare vaikams nuo 3 iki 12 metų darželius, kuriuose darbo dienos nuo 9 v. ryto iki 3 v. p. p. prityrusių pedagogų - darželių vedėjų priežiūroje puikiai vaikams praleidžia laiką.

BALFo apskrities piknikas - gegužinė birželio 17 d. Bučo darže praėjo su dideliu pasisekimu.

B. Strikaityte baigė Illinois universitetą Urbanoje bakalauru laipsniu iš pedagogikos ir mokytojaus vienoje Chicagos mokykloje, tęsdama mokslą magistro laipsniui įsigyti.

Amer. Liet. Vaiko D-ja yra užsimojusi leisti mėnesinį žurnalą "Visapusiškas sveikatos ugdymas". Redakcinis kolektyvas: P. Maldeikis, dr. Adomavičius ir prof. Liaugminas.

"Krivulės" Klubo išvažiavimas į Kazio Velbasio ūkį pavyko. Tai buvo tradicinis metinis išvažiavimas, į kurį paprastai suvažiuoja iš visų kampų buvę Lietuvos policijos pareigūnai pabendrauti.

V. Sidzikauskas, Liet. laisvės k-to pirm., liepos pirmosiomis dienomis lankėsi Chicagoje, kur Jaunimo namuose ir per Margočio radiją padarė pranešimą aktualiais vadavimo klausimais.

E. Samienė, daugelio organizacijų veikėja, išvyko į Kaliforniją dviems mėnesiams aplankyti ten savo gyvenančių keturių vaikų.

P. Žičkus, žinomas Bostono veikėjas, atvyko į Chicago atostogų ir apsisistojo pas brolių Juozą, 6357 S. Albany.

Čiurlionio galerijoje prasi-dėjo latvių dailininkų meno paroda. Dalyvauja 18 dailininkų su savo darbais.

Inž. Ant. Rudis, Rockwell Engineering Co. prezidentas, šią savaitę išvyko Europon tarnybiniais reikalais.

Vieši koncertai Chicagos Grand Parke prasidėjo birželio 27 d. Jie yra neapmokami klausytojams.

Latvių jaunimo festivalis

EDV. ŠULAITIS

lio dalyvių prisirišimo prie savo gimtojo krašto pažadų atnaujinimas.

Koncertinėje programos dalyje pasirodė latvių dainininkai, pianistė, smuikininkas ir vargonuotojas, kurie daugumoje atliko latvių autorių kūrinius. Įdomiausių punktu reikia laikyti jų tautinius šokius, atliktus 6 grupių: Los Angeles, Toronto, Minneapolis, Indianapolis ir Chicagos. Šios grupės kelis šokius atliko pavieniui, o pabaigoje susirinko 96 asmenų jungtinė grupė. Šokėjai buvo gana disciplinuoti ir gerai paruošti programai.

Dar vienas dalykas, kuris atkreipė stebėtojų dėmesį, buvo tas, jog latviai savo himną giedojo du kartus: tuoj po prof. A. Spekke žodžio (kas buvo programoje numatyta) ir po tautinių šokių, kada spontaniškai išsiliejo žodžiai: "Dievs, svėti Latviju." Klausantis latvių griausmingo sa-

vojo himno giedojimo, atrodė, kad jiems himno žodžių tarimas nėra tik paprastas lūpų judinimas.

Iš kitų festivalio programos punktų pažymėtinas jaunųjų pianistų: Egils Ozolinš, Artūrs Ozolinš ir Ernests Brusubazda pasirodymas Orchestra Hall liepos 6 d. Čia į porą tūkstančių žmonių talpinančią salę susirinko apie 400 žmonių, kas rodo, kad ir pas latvius tos rūšies muzika susidomėjusių nėra labai daug.

Taip pat įdomu buvo stebėti latvių senųjų vestuvių muzikinį pastatymą Prudential Bldg. (aukščiausiojo pastato Chicagoje) auditorijoje liepos 4 d.

Sunku yra sužymėti viską, ką teko matyti per 8 dienas, kurios čia praėjo latvių festivalio ženkle. Tai buvo gera proga susipažinti su latviais ir jų darbais ir patirti, kad jie, priešingai lietuviams, nekalba apie kultūrą, bet ja gyvena ir ja domisi kasdieniniame gyvenime.

RUOŠKIMĖS II TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTEI

JAV ir Kanados Lietuvių Bendruomenės vadovybių susitarimu ruošinama 1963 metų vasarą II-ji Liet. Taut. Šokių šventė. Šios šventės rengimo darbus vykdyti JAV LB Centro Valdyba pavedė LB Chicagos Apygardos Valdybai.

Tautiniai šokiai yra vienintelė liaudies meno apraiška, kurios kūrybos metas nėra užsibaigęs. Kartų kartos juos kartoja, įnešdamos naujumo, gyvybės, todėl tautiniai šokiai niekuomet nesensta. Jie visuomet gajūs, nauji ir įvairūs. Juose atsispindi tautos charakteris ir kultūra. Tautinių šokių šventės tikslas: jaunimui -- pasireikšti, kitiems -- pademonstruoti liaudies šokių meną ir mūsų tautos kūrybingumą, o mums patiems -- at-

sigalvinti ir atsinaujinti savo kultūros atkūrimė.

Todėl kviečiame lietuviškąjį jaunimą jungtis į tautinių šokių ratelius, stipriai ruoštis tautinių šokių šventei, kad galėtume pasirodyti, kaip sugebame savo tautos dvasią ir jaunystės džiugumą išreikšti.

Veikiantieji tautinių šokių rateliai JAV ir Kanadoje prašomi registruotis II-jai Tautinių Šokių Šventei JAV LB Chicagos Apygardeje pas Stasį Šiaučiūną, 2511 West 69th Street, Chicago 29, Illinois.

Jaunime, laukiame Jūsų pasirodymų!

JAV LB CENTRO VALDYBA

Remkite ir platinkite VIENYBĘ!

"Lietuvos Atsiminimų" radijo vedėjas Jokūbas J. Stukas kalbasi su prof. J. Puzinu iš Philadelphijos SLA Seime Newark, N. J. S. Narkėliūnaitės nuotrauka

Juozo Tysliavos "DABAR" rinktinė

BUS IŠLEISTA 1962 M. LAPKRIČIO MĖN.

Kaina 10 dol.

Juozo Tysliavos "DABAR" rinktinę galima įsigyti tik iš anksto užsisakius, prisijungiant 10 dol. siuo adresu: V. Tysliava, 192 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y.

Pelnas iš "DABAR" rinktinės (jeigu jo bus) skiriamas Juozo Tysliavos poezijai ir kitiems jo raštams išleisti. Organizacijos ir mecenatai prašomi padėti sukomis.

Sekmadienį, 1962 m. Rugpiūčio - Aug. 5 d.

Visi keliai veda į metinį

"LIETUVOS ATSIMINIMŲ" RADIO

PIKNIKĄ

rengiamą Didžiojo New Yorko lietuviams

JAMAICA POLISH NATIONAL HALL & PARK

108-11 SUTPHIN BOULEVARD, JAMAICA, L. I., N. Y.

Programoje:

- "Linksmieji Broliai"
- Lietuvaitės gražuolės rinkimas išrinkti "Miss Lithuania, 1962"
- Šokimo varžybos
- Lietuviškos sutartinės

PIKNIKO PRADŽIA — 1 v. p.p. • ŠOKIAI — 5 v. iki 10 v. • PROGRAMA 6 v. vak.

PIKNIKAS ĮVYKS BET KOKIAM ORUI ESANT

Įėjimas — \$1.00 ir 25¢ už ženkliuką (auka Radijo Fondui)

Nuoširdžiai Jus kviečiame! — Jokūbas J. Stukas, Direkt.

VIENYBĖ

The oldest Lithuanian newspaper in the world established by Juozas Paukštys in 1886, is published weekly by Valerie Tysliava and Juozas N. Tysliava at 192 Highland Boulevard, Brooklyn 7, N. Y. Tel.: APplegate 7-7257. Executive Editor: Valerie Tysliava, Editor: Salomeja Narkėliūnaitė; Senior Editor: Vytautas Širvydas. Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office of Brooklyn, N. Y. Subscription rate: \$7.00 for one year. Three weeks' notice is required to change a subscriber's address. Advertising rates on application. All rights are reserved and no part of this newspaper may be reproduced without the consent of the Publishers. All manuscripts submitted are subject to editing by the Editor.

MES

VYTAUTAS ŠIRVYDAS

Atkelta iš 1 psl.

Vokietija tuoju subankrutuotų, negaudama stambių Vokietijos kreditų.

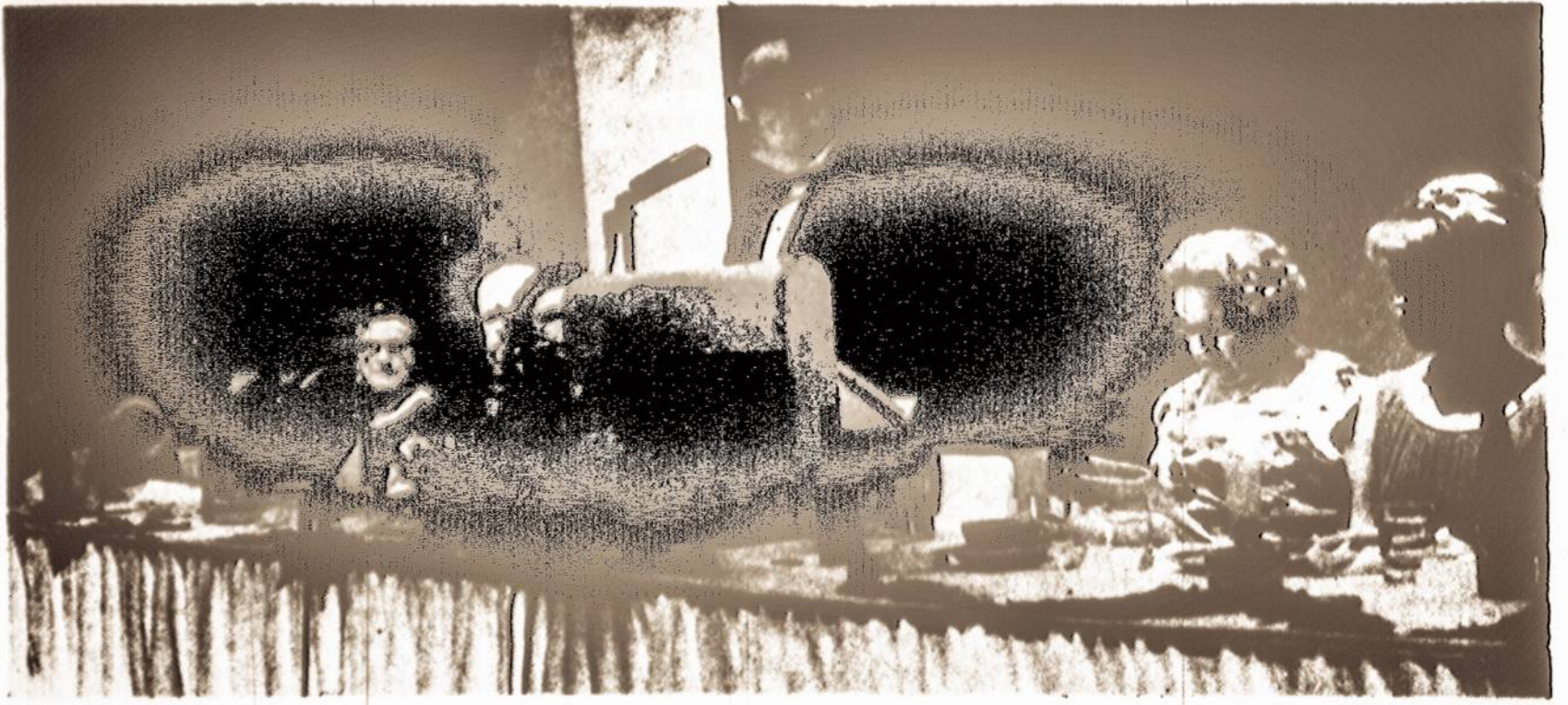
Taigi, verktų, labai verktų raudonas pasaulis, jei ir laisvame pasaulyje iškiltų skurdžioji raudonvėliava, paremta kolonijalizmu, genocidu, tautine neapykanta ir politiniu terorizmu, nuo kurių net atsilikusi juodoji ir atbundanti Afrika atsisaikiusi! Ir pats Chruščėvas žino, kad nepriklausomoje Lietuvoje laisvi ūkininkai puikiai įstengdavo bekonus išauginti, kai tuo tarpu to neįstengia dabar jo kolchozinėje sistemoje.

Juokingas tas iš senosios perimtas naujosios redakcijos noras mokytį 76 metus einančią Amerikos lietuvių patriotų Vienybę kaip inteligentų lietuvių patriotų gyventi. Šalia Railos "mokytojaus" dažnai ir dul-dul-dūdelių Stasys Žymantas (kuris net savo tikrosios pavardės gėdisi ar bijosi). JAV Kongreso milžiniškame knygyne dirbęs istorikas V. Trumpa atviru laišku Vienybės skaitytojams priminė Railos išskritimą iš Vokietijoje ėjusios ir rimtai H. Žemelio redaguotos Minties rimtų bendradarbių eilių. Mielam Broniui likimas, mat, kažkodėl vis lemia iškristi iš padorių lietuvių draugovių. Tikime, netrukus jis iškris ir iš Dirvos bendradarbių, kaip iškrito iš Minties.

Na, o Stasys anądien Amerikos lietuviams, kaip žąsis su gera širdimi, atidengė Vilniuje "sveikinęs atzygiuojantį Hitlerį" — piktadarį, sudėginusį mūsų Vydūno knygą 900 metų lietuvių-vokiečių santykių. Nežiūrint birželinių deportacijų ir vadinamųjų savanoriškų vykimų į Kazachstaną ar kitus plėšinius, šiandien Lietuvoje visdėto turime 2 milijonų lietuvių tautą, kurios inteligentija veržiasi apsigyventi Vilniuje (čia lietuvių skaičius nuo 2 nuoš. išaugo į 33) ir dirba taip, kad V. Banačio žodžiais, "nederą jai segti parsidavėlių žymės".

Kokią žymę segti Hitlerį sveikinusiame Stasiui? Juk jei Hitleris būtų laimėjęs, kažin ar šiandien turėtumėm du milijonus lietuvių ties Nemunu ir Nerimi? Ar nebūtų jie sudegę kaip 6 milijonai žydų krematoriumuose? Hitleriui dar prieš Maskvą nešisijudinus, jo "ideologas" Rozenbergas jau rašė būsimam Ostlando Reichskomisarui 1941 m. gegužės 8 d.: Ostlandas (Lietuva, Latvija, Estija ir Gudija) privalo tapti didžiojo Vokietijos Reicho dalis. Visi kraujai tinkami gyventojai bus suvokietinti, nepageidaujami išdeportuoti, o žemė kolonizuota vokiečiais. "Lietuvai valdyti paskirtas Lohse sykį sušuko: "Aš ne sau dirbu: noriu, kad tik ką gimęs sūnus čia nešiotų kunigaikščio vainiką!" Reiškia, lietuviams net Urachų naciai nebūtų leidę išsirinkti! O Stasys juos sveikino ir dabar tuo labai didžiuojasi!

Nagi, ir susitelkė bendradarbių "grietinėle" prie Dirvos! Vieni iš padorių lietuvių draugovių vis iškrenta, o kiti savo sveikinimais politiniai akli. Beje, Stasys sakosi organizuojąs "stumbrus" prieš Vienybę, nes ji, girėd, einanti "Lenino keliu!" Mums atrodo, kad Stasio strumbrai, amerikietiška, yra "alley cats", kuriems naktis balta, diena juoda, o himnas — Lipkim dangun, Zymantiečiai, Eikit peklon vienybiečiai! Kažin, ar Dirva pritrauks apsišvietusių ir inteligentinę mūsų visuomenę tokiais savo bendradarbiais?

Prezidentas Povilas Dargis kalba SLA 52 Seimo bankete, kuris įvyko Robert Treat viešbutyje liepos 10 d. Newark, N. J. Kairėje matoma B. Pivaronienė, SLA sekretorė, dešinėje - banketo pirm. Ieva Trečiokienė ir "Miss Susivienijimas" - Zita Sukauskaitė. S. Narkėliūnaitės nuotr.

SLA 52 seimui praėjus

Seniausioji lietuvių organizacija — Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, kuris įsikūrė Vienybės Lietuvių klubo leidėjo Juozo Paukščio ir kitų tuometinių veikėjų pastangomis 1886 m., šiemet liepos 9 - 12 dienomis Robert Treat viešbutyje Newark, N. J., buvo susirinkęs savo 52-jo Seimo.

Šis SLA Seimas, kaip ir visi kiti šios organizacijos seimai per paskutiniuosius kelis dešimtmečius sutraukė didžiulioje senesnės kartos veikėjus ir tik kur ne kur matėsi vienas kitas naujakuris ar Amerikoje gimusios lietuvių kartos atstovas. Nenuostabu todėl, kad visi tie nusipelnę SLA veikėjai, kurie buvo pakviesti tarti sveikinimo žodį, sustiprintai kartoję: "prirašykite daugiau jaunimo į Susivienijimą..." Mat, nuo naujojo praeigūlo, ypač nuo jaunesnio amžiaus narių skaičiaus, pareina ir organizacijos ateitis.

Kaip SLA prezidentas Povilas Dargis savo raporte nurodė, mirtis iš gyvųjų išplėšė tris valdybos narius: vicepirmininką J. Maceiną, sekretorių dr. M. J. Viniką ir Tėvynės redaktorių M. L. Vasilį jų vietas — vicepirmininku buvo išrinktas ilgametis SLA veikėjas ir jos buvęs prezidentas S. Gegužis, sekretorių M. J. Viniką pakeitė Bronė Pivaronienė iš Pittsburgh, Pa., o šiame seime Tėvynės redaktoriu buvo vienbalsiai išrinktas Antanas Sodaitis, kuris jau keletą metų dirba SLA centre, kaip redakcijos komisijos narys.

52-sis SLA seimas oficialiai prasidėjo liepos 9 d. 10 val. ryto. Jį sveikino Newarko miesto mēras ir visa eilė veikėjų ir svečių. Iš mandatų patirta, kad seima dalyvavo 140 delegatų ir 7 Pildomosios Tarybos nariai.

Tą pačią dieną, po pietų, buvo priimti Pildomosios Tarybos pranešimai, kurie išleisti atskiru leidiniu. Per sekančias dienas buvo svarstomi įvairūs SLA reikalai ir nauji pasiūlymai.

Antradienį, liepos 10 d., įvyko iškilmingas banketas, kuriam vadovavo žinoma New Jersey veikėja Ieva Trečiokienė. Pagrindiniu kalbėtoju buvo Povilas Dargis.

P. Dargis šiuokart pasakė vieną savo įdomiausių kalbų, bet jis vistiek, dėl kažkokių priežasčių, netiksliai atpasakoja Susivienijimo istoriją, priskirdamas nuopelnus dr. J. Šliūpui, kuris tikrovėje nieko bendro neturėjo su SLA įsikūrimu. Apie tai Vienybėje buvo plačiau rašyta praeitais metais.

Taip nušviesdamas Susivienijimo Lietuvių Amerikos istoriją, P. Dargis turėtų žinoti, kad SLA organizacija tokiu atveju neturėtų teisės reikšti pretenzijas prie seniausių

Amerikos lietuvių organizacijų.

52-sis SLA seimas baigėsi ketvirtadienį, liepos 12 d., 12:30 val. p. p. Buvo priimta eilė rezoliucijų, kurias paruosė delegatė Alena Devenienė iš Los Angeles, Calif. Delegatės N. Bayorienės pasiūlymu, sekanti seima buvo nutarta kviešti Wilkes-Barre, Pa.

Seimas vienbalsiai užtvirtino naująją SLA Pildomąją Ta-

rybą, kurią šiuo metu sudaro: Povilas Dargis — prezidentas, S. Gegužis — viceprezidentas, B. Pivaronienė — sekretorė, N. Guglėnė — išdėtininkė, E. Mikužliūtė ir S. Briedis — išdo globėjai, daktaras kvotėjas — S. Biežis ir SLA organo Tėvynės redaktorių A. Sodaitis. Juos visus prisaikdino įstatų komisijos pirmininkas dr. A. Montvidas. Seime taip pat buvo patvirtinti ir visos komisijos, kurias rekomendavo Komisijų Komisija. (vt)

Realybės tėkmėje gudrejamė...

Vandens šaukštuose prieš Vienybę keliamos audros (iš pavydo, kad dvi moterys leidžia puikų laikraštį) primena Al. Mackaus gegužės Margutyje rašinį apie savo laikų keltą riksmą prieš Algirdo Landsbergio dramą "Penki Stulpai turgaus aikštėje." Sako: "Po pirmojo pastatymo ir gastrolų valdinimas iššaukė nepasitenkinimų ir net įtarinėjimų audrą prieš autorių, kaip išniekinusį Lietuvos partizaninę veiklą". Autorius tik teturėjo tikslo meniniu pavidalu pasiteirauti kraujo aukų anose sąlygose tikslo. Al. Mackus toliau sako: "Yra pagrindo manyti, kad laiko tėkmė ir gilesnis įsiziūrėjimas mūsų politinio darbo vienetuose gimdo labiau realistinę linkmę buvusių tiesų ir plakatinių šūkių peržiūrėjimą — atspėjama nuo gimtosios žemės pavergimo skausmo."

East Europe žurnale (bal. mėn.) sakoma, kad Sovietija pasiūlymą 1,000 jaunimo atstovų į 8-tą Pasaulio Jaunimo Šventę Suomijoje (kurį jos nenori). Įtūkstą įeis 120 estų, 80 latvių ir 100 lietuvių (80 šių esą tulo Kauno choro nariai). Visi dėvės savo tautinius drabužius. Kažin, ar turime Suomijoje gyvenančių sąmoningų lietuvių, kurie galėtų su šia delegacija iš Lietuvos pasikalbėti?

Žurnalas Karys sakosi turįs 1,300 prenumeratorių (300 Ramovės nariai, kiti neorganizuoti kariškiai). Per 8 metus žurnalui leisti surinkta \$3,664,34 aukų. Sako, nors JAV kariuomenėje tarnaująs jaunimas Kari skaito, bet nepergausial. Viena priežastis bene ta, kad permažai rašoma apie lietuvių, tarnavusių JAV kariuomenėje I ir II Pasaulinio karo metu. Jie atliko nemažą puikių kariškų žygių!

JAV Senate ir Atstovų Rūmuose 9 rezoliucijos Lietuvos (ir kitų Maskvos pavergtų tautų) reikalui. Jos visos remtinos, nes, kaip Kelelvio redakcija pastebi, turi puikios propagandinės vertės. Tačiau, net keliohka JT rezoliucijų vengry neišgelbėjo. Imperijos grūna užsienio karu ar vidaus pasikeitimu, ne rezoliucijomis.

Įdomu, kad Amerikoje turime lietuvių, kurie, po 3,000 ir net 6,000 mylių atstu nuo Lietuvos gyvendami, geriau žino kaip mūsų broliai esamose sąlygose turi elgtis, negu šie patys!

Lietuviško Archyvo lankytojas Chicagoje pasakoja: "Vartau Lietuvių Laikraščio (1904 m. Peterburge leisto) gražiai įrištą komplektą. Stebimės puikiai ir taisyklinga kalba." Komplekto istorija, taip pat, įdomi. Jį gražiai įrišo senas vienybietis — bendradarbis, J. J. Nienius, ir, jusdamas senatvės artėjimą, prieš mirtį padovanojo šiuos žodžius rašančiam. Šis, taip pat, senatvės artėjimą pajutęs, komplektą padovanojo Archyvu. Lietuvių Laikraštis įdomus: jame pasireiškė vėliau senasis amerikiečiais tapę, poetas Kl. Jurgelionis ir V. K. Račkauskas. Vienas gabus kalbininkas ir poetas, tik dėl rambumo nedaug sukūręs, kitas net per daug energingai kūręs, kad kūrybos net neaptvarkęs. Komplekte ir pirmos žinios apie tautinius šokus: Vilniuje Mikas Petrauskas mokė mūsų jauną inteligentiją šokti Sėjau Rūtą. Kiek toli tie tautiniai šokiai dabar yra išsivystę! Stebėtojas

Generalissimo Chiang, prezidentas Rooseveltas, ministras pirmininkas Churchill ir ponis Chiang prez. Roosevelto viloje Kaire 1943 m. lapkričio 25 d., apsupti savo politinių ir karinių patarėjų.

IŠ SLAPTŲ DOKUMENTŲ

Kaip jie sprendė Europos likimą

SPAUDAI PARENGĖ J. V.

Dar pernai buvę saugomi kaip slapti dokumentai, dabar Washingtono paskelbti "Foreign Relations of the United States - Diplomatic Papers - The Conference at Cairo and Tehran 1943" knygoje. Žemiau pateikiamos ištraukos iš vieno Teherane įvykusio posėdžio 1943 m. gruodžio 1 d. Jos atskleidžia nuotaikas, vyravusias tarp tų didžiųjų valstybių vyrų, nusprendusių Europos dalies likimą ilgam laikui. To posėdžio eigą aprašo JAV diplomatas Charles Bohlen.

Stalinas sako, kad Rusija nenori sau pasilaikyti jokios srities, anksčiau lenkų okupuotos, nežiūrint į tai, kad jos buvo 1939 m. Lenkijos sienų ribose.

Prez. Rooseveltas teiraujasi, ar įmanomas žmonių perkeldinimas iš mišrių sričių.

Stalinas su šia nuomone visiškai sutinka ir pabrėžia, jog tai visiškai galima.

Grįžtant prie Vokietijos klausimo, prez. Rooseveltas kelias mintis, kaip pasielgti su Vokietija, išdalinti ją ar ne.

Stalinas esąs nuomonės, kad geriau būtų Vokietiją padalinti.

Churchillius už tai, bet visų pirma norėtų matyti, kad Prūsija — tas vokiečių militarizmo lizdas — būtų atkiristas nuo kitos Vokietijos dalies.

Siūlo 5 Vokietijas

Rooseveltas sakosi, kad prieš keletą mėnesių sudaręs planą Vokietiją padalinti į 5 dalis.

Tos 5 dalys būsiانčios:

1. Visa Prūsija reikia suskaldyti kuo smulkiau ir ją padaryti kuo silpnesnia;
2. Sudaryti atskirą Hanoverio ir šiaurės vakarų sektorių;
3. Sutelkti Saksoniją ir Leipcigą į atskirą sritį;
4. Atskirai suburti Hesse-Darmstadt, Hesse-Kassel ir pietų Reino sritis;
5. Visai kitą vieneta sudarytų Bavarija, Baden ir Württembergas.

Prez. Rooseveltas siūlo, kad tos penkios sritys galėtų savarankiškai valdytis ir, be to, dvi žemiau nurodytos sritys turėtų būti Jungtinių Tautų ar kitos kurios tarptautinės kontrolės žinioje:

1. Kielio kanalas ir Hamburgo miesto plotai;
2. Ruhro ir Saaro kraštas turėtų būti panaudotos visos Europos labui.

Churchillius į tai atsako, kartodamas amerikiečių išsi-

reiškimą: "The President had said a mouthful"

Churchillio konfederacija

Churchillio nuomone, turėtų būti tokie keltini svarstymai, iš kurių vienas būtų destruktivus, o kitas konstruktyvus:

1. Visiškas Prūsijos atskyrimas nuo viso Reicho dalies,
2. Reikėtų atskirti Bavariją, Badeną, Württembergą ir Palatiną nuo Vokietijos ir tai padaryti Dunojaus konfederacijos dalimi.

Stalinas sakosi jaučiąs, jei Vokietija būtų suskaldyta, ir tai nebūtų klausimas Vokietiją padalinti į 5 ar 6 valstybėles ar dvi sritis kaip prez. Rooseveltas siūlo. Tačiau iš viso Stalinui labiau patiktų Roosevelto planas nei Churchillio.

Toliau jis sakė, kad jis jaučiąs, jog įjungiant kai kurias Vokietijos sritis į didžiulės konfederacijos rėmus būtų vokiečiams gera proga vėl atgimti į stambią valstybę.

Stalinui visi vokiečiai vienodi

Įsileisdamas į kalbas, Stalinas pareiškė, kad jis netikis kažkokio skirtumo tarp pačių vokiečių. Girdi, visi vokiečių kariai kovoja lyg velniai, tik tai išimtis esą austrai.

Stalino nuomone, visi prūsų karininkai bei jų štabas turėtų būti nušluoti nuo žemės paviršiaus, tačiau matąs labai menką skirtumą tarp vienos Vokietijos dalies ar kitos gyventojų.

Esąs priešingas konfederacijos idėjai, nes tai ateityje duotų progos vokiškajam elementui vėl pagniauzti sau kontrolę.

Girdi, Austrija, pavyzdžiui, turėtų egzistuoti vėl kaip laisva valstybė, lygiai kaip Vengrija, Rumunija ir Bulgarija.

Prez. Rooseveltas sako, kad jis sutinkąs su Stalinu nuomone, ypač dėl to požiūrio, kad nesama jokio skirtumo tarp vokiečių, bent to nuo paskutinio karo visai nematyti.

Jis sakė, kad vienintelis skirtumas būtų Bavarijoje ir pietinėse Vokietijos dalyse, kur iš viso nebuvo karininkų luomo, kaip Prūsijoje. Sutinkąs su Stalinu, kad austrai esą išimtis.

Churchillio nuomone, susirinkusieji neturėtų suprasti, kad jis esąs prieš Vokietijos suskaldymą, visai priešingai, tačiau jaučiąs, kad taip suskaldytos dalys anksčiau ar vėliau vėl susijungs į vieną valstybę. Girdi, pagrindinis dalykas esąs Vokietiją išlaikyti suskaldytą 50 metų.

Stalinas irgi tokios pat nuomonės, girdi, Vokietijos susijungimo pavojus visai aiškus. Nežiūrint kokių priemonių bus imtasi, vokiečiuose reikėtų stiprus noras vėl sudaryti vienalytę valstybę.

Ant Stalinu, būtų stambi klaida sujungti Vengriją su vokiečiais, nes visvien vokiečiai valdytų vengrus ir tuo būdu susidarytų tokie rėmai, kuriuose vokiečiai galėtų veikti kaip patinka ir toji visa padėtis būtų labai pavojinga.

Toliau Stalinas pabrėžė, jog jaučiąs, kad bet kokios tarptautinės organizacijos galutinis tikslas išsaugoti taiką būtų neutralizuoti šias vokiečių intencijas, panaudojant prieš juos ekonomines ir kitas priemones, ir jei reikėtų, tai net ir jėgą, prieš suskaldytą Vokietijos dalių susijungimą, atsigaivinimą.

Rijo Vokietijos atgijimo

Paskui Stalinas kėlė mintį, kad karą laimėjusios valstybės surastų jėgos bei stiprybės nugalėti vokiečius, jei jie kada nors sumanytų pradėti naują karą.

Churchillius ėmė teirautis, ar Stalinas svajoja apie tokią Europą, kuri būtų sudaryta iš mažų valstybių, tarpusavy atsijungusių, atskirų bei silpnų.

Stalinas atsako, kad galvoje turįs ne Europą, o vien Vokietiją.

Jo nuomone, pavyzdžiui, tokią Lenkija turėtų būti stipri, galinga valstybė, lygiai kaip ir

MUMS RAŠO

Dažnai kalbama ir rašoma apie lietuvių, jos išlaikymą kuo ilgiau gyvenant svetur ir apie Lietuvos laisvinimą iš vergijos, ir kt. bet tai pasirodo tik taroj, atseit vienkalboj, bet daroj, matome visai priešingai — lietuvis lietuviybės nepaiso, vos pramokęs prastai susikalbėti svetimą kalbą, sutikęs lietuvių ir jau vėba ne savo, o kita kalba, tuo parodydamas panieką savo motinos išmokytai kalbai.

Chicagoje tako matyt du asmenis, atėjusius į lietuvių verslavietę, ir lietuvių nelietuviškai, kaip privalo rodytis, o angliškai vėbant, lyg jie angliškai geriau gebėtų apverst savo liežuvį.

Ir visa tai daroma senam lietuvių naujokyne, kur lietuvių maldykla, bankas ir lietuvių dienraščiai leidžiami ir parduotuvės dar lietuvių rankose. Ar tai daroma dėl pasigyrimo, kad mokama vietos kalbą, ar pasirodymo tikslais, vistiek, tokie atrodo minkšti, ištižę lietuviai.

Jei ne kur kitur, tai bent prie lietuvių viešų įstaigų: maldyklų, bankų, laikraščių leidyklų, lietuvių verslaviečių privalėtume lietuviams reikštis, rodant savo lietuviškai skambančias pavardes, ir ypač kalbant su lietuviams vien lietuviškai, nebeždionaujant, kad ir kiek apverčiant savo liežuvį kita kokia kalba.

ANIS RUKAS

Chicago, Ill.

Prancūzija bei Italija, Rumunija su Bulgarija pasilikty tokios, kaip ir buvusios — mažos valstybės.

Prez. Rooseveltas atsakė, kad Vokietija civilizacijai buvo mažiau pavojinga, kai ji buvo sudaryta iš 107 provincijų.

Nukelta į 10 psl.

SPAUDOS SKILTYSE

Nepriklausomoje Lietuvoje gyvenome pilnu tautiniu gyvenimu, su savo kalba, mokyklomis, bažnyčiomis, įstaigomis, teatru. Amerikoje tokių sąlygų nėra. Čia tautinis gyvenimas tegalimas tokiu laipsniu, kokį patys išieiviai sukuria. Sėkmingai reikišėsi senoji išieivija, nes buvo palyginti gausi ir jauna. Kritiškiau pasisakoma dėl naujųjų vaidmens.

St. Barzdukas, DRAUGE

Senosios lietuvių išieivijos Amerikoje entuziastai, net kunigų neturėdami, organizavo parapijas, statė bažnyčias, kūrė mokyklas ir organizacijas, steigė laikraščius rinko parašus po prašymu Amerikos Prezidentui pripažinti nepriklausomą Lietuvos valstybę, pirkė Lietuvos paskolos bonus, steigė BALFą, ALFą. Dabar, tokioje Chicagoje didelis būrys diplomuotų nepriklausomos Lietuvos auklėtų inteligentų savo tarpe pešasi ir išnaudoja spaudą tuščioms polemikoms apie svetimų kūdikų auklėjimą.

Vysk. V. Brizgys

Prieš kiek laiko, "Kryžiuočiai" buvo demonstruojami ir sovietinamoje Lietuvoje. Vilniuje filmas buvo rodomas iškart penkiuose kino teatruose. Matė jį tautiečiai ir kituose Lietuvos miestuose. Buvo labai įdomu sulaukti tenyškųjų autoritetų pasisakymų ir nuomonių. Atsiliepė Antanas Venclova "Lit. ir Menas" laikraštyje. Mums įdomu, kad pagrindiniuose klausimuose ir jo, ir išieivių spaudoje pasirodė balsai sutapo, kaip ir visai vienodi buvo. Venclovą tenka pagirti už drąsą, nes, toje vietoje, kur kalbama apie Žalgirio mūšio dalyvius, jis paeiliui vardina tautas, pačioje pirmoje vietoje minėdamas lietuvius, lenkus, rusus, čekus, totorius. Tuo tarpu, net lenkiški šaltiniai, neretai pirmoje eilėje vardina lenkus, rusus ir tik trečioje vietoje mini lietuvius.

Al. Gimantas, TĖVISKĖS ŽIBURIUOSE

Montreale, Kanadoje, įvyko 2,000 dalyvių pedagogų konferencija, kurioje ir man teko dalyvauti Kanados universitetų sąjungos atstovu. Kanadiečiai su dėmesiu seka pedagogijos vyksmą Sovietijoje, kur vyksta skilimas tarp "tėvų" ir "vaikų", tolygus Turgenevo 1862 m. aprašytajam. Nusibodo ten žmonėms autokratija, bergždžias valstybinis kapitalizmas ir feodalizmas. Kyla jaunatviška jungtinė Europa. Kyla visas laisvasis pasaulis. Šitoje istorijos raidoje Rusijai bene artėja šv. Kazimiero pranašystės išsipildymas. Gal būt, kad Rusija, Vakarų dinamikos pritrenkta, persiorientuos Vakarų Europos ir laisvojo pasaulio link. Todėl prieš ateities mokyklą tokiuose kraštuose, kaip Kanada, kur susiduria įvairios kalbos ir kultūros, stoja nauji, milžiniški uždaviniai. Konferencijoje ypač pabrėžta kūrybiško mokytojo idėja ir idealas, pašaukimas ir reikšmė.

Dr. A. Ramūnas DRAUGE

Dariaus ir Girėno atminimas, dall. Pundziaus įamžintas Puntuko akmenyje.

Dariaus ir Girėno skridimas

Nors jau dvidešimt devyneri metai skiria nuo anų valandų, tačiau lietuviai, kur jis dabar bebūtų, atsimeina tas nerimo ir nekančios valandas, kai tūkstantinė minia Kauno aerodrome laukė pasirodant transatlantinį lakūną Dariaus ir Girėno. Bet vietoje gyvų lakūnų, liūdesio ir skausmo surakinta Lietuva sulaukė lėktuvus, atvežtus du karstus su palaikais didvyrių, kurie, perskridę Atlantą, tragiškai žuvo Soldino miškelyje netoli Berlyno.

O tą naktį, kai Darius su Girėnu skrido per Vokietiją, Kauno aerodrome laukianti minia dainavo: "Atskrend sakalėlis per žalią girėlą, atmušė sparnelius į sausą šakelę".

Tai buvo lyg baisus nujautimas, kuris patvirtino tai, kas už šimto mylių įvyko,

tal, ko dar nebuvo pranešusios radijo stotys, o nujautė mylinčios širdys.

Liepos 15 d. iš New Yorko išskridę Darius ir Girėnas be sustojimo padarė 3984 mylias maždaug per 37 valandas. Tragiškoji mirtis juos ištiko liepos 17 naktį, kai į jų numylėtąją Lietuvą tebuvo likęs vos truputis skridimo.

Nors jau tiek metų praėjo, paslaptis tebedengia jų žuvimo priežastį ir gal jau niekad jos nepaaiškės.

Tyrimo komisijos tada aiškino, kad nelaimė įvyko dėl blogų atmosferinių sąlygų, bet buvo ir kalbų, jog drąsiejį lakūną galėjo būti vokiečių pašauti. Kaip ten bebūtų buvę, Darius ir Girėnas ištesėjo savo pažadą, duotą Jaunajai Lietuvai, užrašytą jų testamente, kuriame jie sakė:

"Lituanikos laimėjimas te-

gu sustiprina jaunųjų Lietuvos sūnų dvasią ir įkvepia juos naujiems žygiams. Lituanikos pralaimėjimas ir nugrimzdimas į Atlanto vandenyno gelmes tegul auklėja jaunų lietuvių atkaklumą ir ryžtumą, kad Sparnuotas Lietuvis būtinai įveiktų klastingąjį Atlantą Tėvynės Lietuvos garbei! Tad šį savo skridimą skiriame ir aukojame Tau, Jaunoji Lietuva!"

Lituanica, vairuojama Dariaus ir Girėno, nenugrimzdė į Atlantą, bet savo tragiška pabaiga, nes sėkmingai perskridusi Atlantą tuo metu, kai tokią kelionę ryžtis nedaug teatsirasdavo drąsių lakūnų, ji Darių ir Girėną išskyrė iš kity.

Kaip teisingai tuo metu Lietuvos Valstybės Prezidentas Antanas Smetona žuvusiųjų giminėms užuojautoje sakė:

"Jų ypatinga žygio didybė — jų tragiškoji mirtis. Ryžos, kad Lietuvos vardas garbėn pakiltų pasaulio akyse, Lietuvių tauta nepamirš Dariaus ir Girėno gyvybių aukos."

Ir tikrai, Lietuvos vardą tie du didvyriai išgarsino plačiai po visą pasaulį. Visa pasaulio spauda rašė apie jų drąsų žygį ir reiškė Lietuvai užuojautą. O lietuvių tauta didvyrių nepamiršo ir niekad jos nepamirš.

Sakoma, kad Lietuvos istorijoje dar nebuvo tokio atsitikimo, kuris būtų taip apjungęs tautą, kaip buvo tuo metu, kai visa Lietuva liūdėjo Dariaus ir Girėno. Dariaus ir Girėno pasiryžimo pavyzdys stiprina ir stiprina lietuvių dvasią ir skatina ir skatina lietuvius žygiams už Lietuvą.

Amerikos lietuviai, iš kurių šeimos tie du didvyriai buvo,

ATSIŪSTA PAMINĖTI

KARYS, birželio — liepos nr. su gegužės 26 d. Chicagoje įvykusio LVS Ramovės dešimtmečio suvažiavimo vaizdu viršelyje. Rašo: E. Čekienė — Birželio prasmė lietuviui, J. Gražulienė — Paskutinis pasimatymas, K. Uoginius — Prisimink raudonąjį birželį, P. Genys — Tarybos Lietuvos kariuomenėje pradžia, Al. A. plk. O. Urbonui 70 metų, V. Vaitiekūnas — Tarptautiniai horizontai, Z. R. Suvažiavimo darbo posėdžiai ir kt. Be to, paskelbti sveikinimai, rezolucijos ir S. Dirmanto kalba bei A. Rėklaičio apyskaitinis pranešimas.

AIDAI — kultūros žurnalas, nr. 6, gausiai iliustruotas V. Mažello darytomis Maspetho par. lietuviškos bažnyčios nuotraukomis. Rašo: A. Klimas — Kalbotyra JAV ir Europoje, J. Sakevičius, MIC, — Visuotinio Bažnyčios susirinkimo laukiant, Stasio Santvaro eilėraščiai ir atvaizdas ryšium su poeto 60 m. amžiaus sukaktimi, V. Liulevičius — Lietuvių tautinės vėliavos spalvos, Vl. Jakubėnas — Aida, nauja Chicago operos premjera, P. Gaučys — Naujoji brazilų poezija (ir jos pailiustravimas eilėraščiais, išverstais rašinio autoriaus), P. Jurkus — Viešpaties atsimainymo bažnyčia Maspeth. Be to, knygų ir visuomenės bei svarbesnių liet. kultūrinės ir politinės veiklos apžvalga.

kasmet liepos mėn. prisimeina Darių ir Girėną. Daugelyje miestų Dariaus ir Girėno vardu, arba Lituanicos pavadinimo organizacijos, gatvės, alkštės. Šitaip lietuviai nepamiršta tų didvyrių aukos.

Bet visų tų Dariaus ir Girėno minėjimų proga nepamirštama prisiminti ir pabrėžti to dvasinio ryšio, kuris jungia abidvi Lietuvos — Amerikos lietuvius su broliais ir seserimis Tėvynėje Lietuvoje.

Du Žemaitijos sūnūs, Darius ir Girėnas, šitam savo skridimui ryžosi pačiais savo gyvenimo gražiausiais metais. Abudu buvo savo trisdešimt septintuosiuose amžiaus metuose. Darius tauragiškis, Girėnas — raseiniškis, abu — Ameriką atvykę vaikai būdami. Savo užsidedimu ir Amerikos lietuvių visuomenės aukomis paremti, jie pasiryžo be sustojimo nuskristi į Kauną. Ir oranžinės spalvos Lituanica būtų nunešusi juos į Kauną iš New Yorko. Deja, toji oranžinės spalvos Lituanica nunešė juos į tragišką mirtį Soldino miškelyje, didvyrių aureole apgaudama tų jų skridimą, jų pačių paskirtą Jaunosios Lietuvos garbei.

Dalis delegatų ir svečių SLA 52-jame Seime Newark, N. J.

A. Narkėliūnaitės nuotrauka

Nidoje...

LIETUVA (iš "Dienų — dovanų")

Tu ne peizažas man:
Nė spindulius žalius paskleidžiantis beržynas
Ir ne sapnuojanti balta vyšnia.
Ir ne rudų vagų beežė platuma,
Ne Paukščių Tako tolimas žvaigždynas...
Tu ne peizažas man... ne, ne...

Tu — mano džiaugsmas ir šviesos giesmė,
Tu — mano ašara ir kraujo paslaptis,
Ateinanti kaip miško amžina versmė...
Kur be Tavęs, kur be Tavęs gyvuoju vandeniu
Mane — kas be Tavęs gi apšlakstys?...

Nešiaus — kaip žaizdą. Šiandieną — kaip aguoną
Nešuos ūke pavasariniam degančiui, raudonai.
Kad niekas neužsklęstų Saulės kraštan durų!
Te siena debesų juoda sugūral

... Tu ne peizažas man...
Tu ateini čia pas mane
Rudų vagų beeže platuma,
Sapnuojančia balta vyšnia...

Tu ateini — žara naujuos languos
Švieselėm traktorių nakties laukuos,
Suspinduliuavusiu žaliai beržynu
Ir Paukščių Tako tolimu žvaigždynu...
Tu — ne peizažas man...
Ne.

JANINA DEGUTYTE

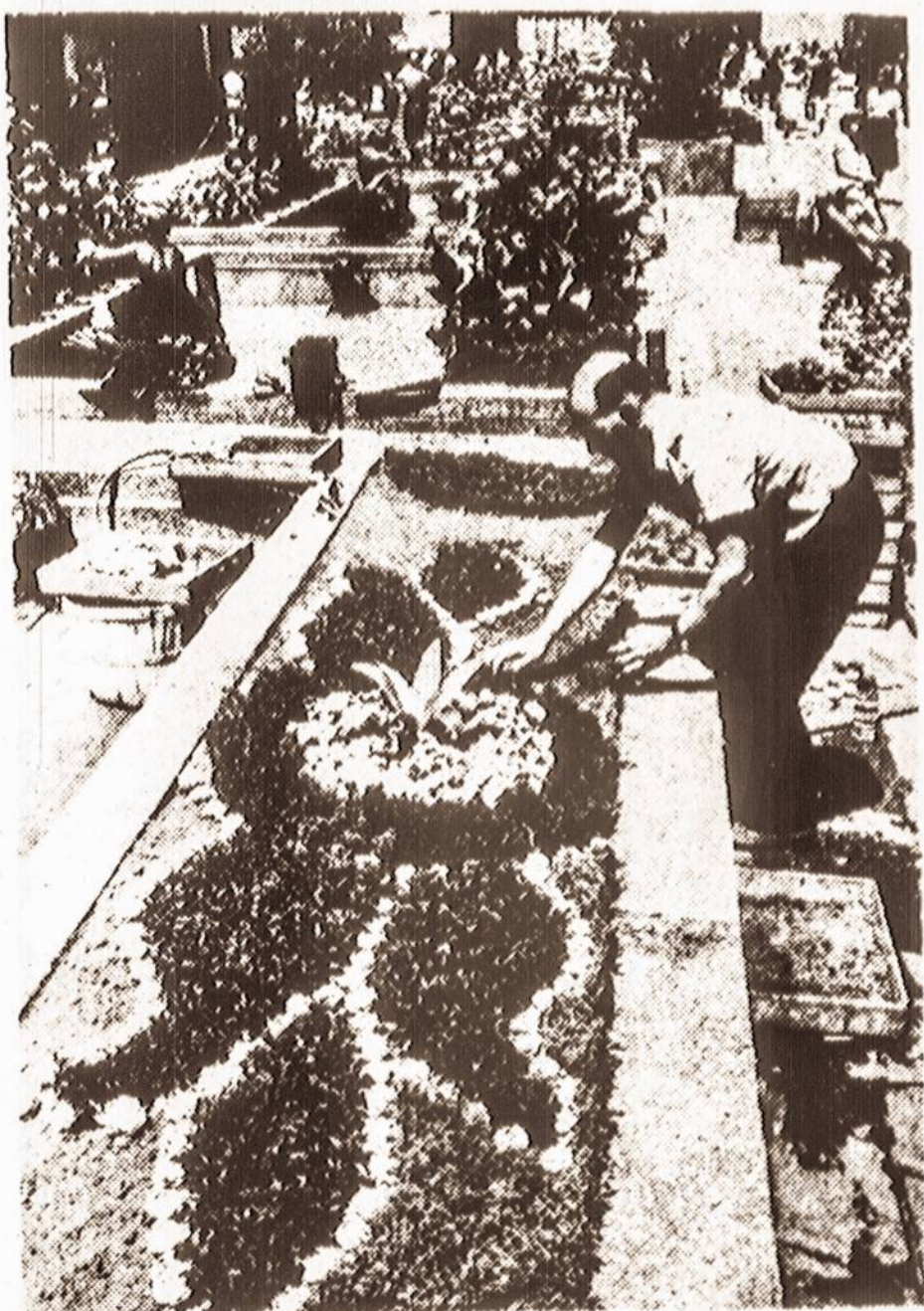
SAULEI LEIDŽIANTIS

Taip liūdna man kartais ant saulės laidos!
Tarytum šviesos spinduliuos
Palydžiu sapnus paskutinės maldos;
Lyg, rodos, ko trokštu, gailiuos!
Ir norint rytojaus sulaukti viliuos,
Man liūdna ant saulės laidos.

Ilgėjimos mintys eilių eilėmis
Vyniojasi iš atminties:
Vilioja į toli žvaigždžių akimis
Po priedanga sargo-nakties,
Ir slėgdamos gula sunkiai ant širdies
Tos mintys eilių eilėmis.

Pavargusiai gamtai ilsėtis ramu
Po priedanga melsvo dangaus:
Žvaigždžių milijonai žydrų margumu
Iš aukšto ant jos besargaus;
Tik atilsio mano dvasia neragaus,
Nors gamtai ilsėtis ramu!

MAIRONS

Adolfas Aidukas sodina gėles New Yorke Rockefellerio centre europietiškae stiliuje.

IŠ LIETUVOS

PIRCIUPIO MINĖJIMAI

Birželio 3 d. Lietuvoje paminėta Pirciupio kaimo, Dzūkijoje, sunaikinimo sukaktis — kai šis kaimas su visais gyventojais buvo sudegintas vokiečių okupacijos metu. Sukakties proga buvo minėjimų straipsnių spaudoje ir kt. Pirciupio kaimo tragedija Lietuvoje jau nuo seniau išryškinta literatūroje, įvair. leidiniuose, filmuose ir kt., siekiant pirmoje eilėje kelti ne tiek karo, kiek "fašistų" vykdytus žiaurumus Lietuvoje. (E)

POILSIO REIKALAI

Lietuvos KP cik svarstė poilsio suorganizavimo reikalus ir priėmė nutarimą, iš kurio matyti, kad visa eilė partinių, komjaunimo ir kitų organizacijų nepatenkinamai rūpinasi darbo žmonių poilsiu.

Esą, susidurta su rimtais trūkumais, organizuojant prekybą maisto produktais, vaisvandeniais, spauda ir knygomis. Įprastinės poilsio vietos užmiestyje būna perpildytos. Daugelis ekskursijų blogai organizuojamos, o masinėse šventėse, išvykose, poilsio vietose laisvalaikį praleisti trukdo girtavimo, viešosios tvarkos pažeidimo faktai.

Partija pasiūlė įvairiose vietose šią vasarą surengti masines šventes — festivalius, pvz., ant Rambynų kalno sovietinio jaunimo dieną, Platiuose — Žemaičių festivalį, Pivonijoje ties Ukmergė — Kolchozininkų dieną, o Vievio rajone — Draugystės šventę.

Birželio pradžioje Krokuvėje, Lenkijoje buvo surengta M. K. Čiurlionio paveikslų ir reprodukcijų paroda. Krokuvos spauda ta proga paskelbė straipsnį apie "Čiurlionio Krokuvėje", Lietuvos muziko gyvenimą ir kūrybą.

* Hamburgo lietuviai Vokietijoje ketina surengti lietuvių liaudies parodą ir kreipėsi į Vokietijos lietuvius, prašydami jiems paskolintieksponatų.

Aktoriai A. Voščikas ir E. Pleškytė J. Grušo dramoje "Professorius Markas Vidinas" spektaklio metu Kauno dramos teatre.

Akt. A. Bružas ir L. Kupstaitė Vilniaus Valst. dramos teatre vaidina amerikiečio dramaturgo T. Williams pjesėje "Orfejus nusileidžia į pragarą".

Birželio 14 d. į Čekoslovakiją išvyko šeši Lietuvos dailininkai — keramikai. Prahoje atidarytoje tarptautinėje keramikos darbų parodoje dekoratyvines vazas, lėkštes, keramines skulptūras ir kitus darbus eksponavo ir lietuviai keramikai — Mikėnas ir kt.

Šią vasarą Vilniuje pasirodė Jankausko romanas "Viduryje didelio lauko". Knygoje pasakojama apie praėjusio karo baisumus, be to, pasak Vilniaus radiją, apie "nacionalistų nusikalstamus darbus" ir kt.

KNYGOS VAIKAMS

Vaikų dienos proga grožinės literatūros leidyklos, jaunimo redakcijos atstovas Sabonis pasakojo, kokia jie ruošia "dovanas" mažiesiems. Tūkstantiniais tiražais knygutes leidžiant, siekiama, kad vaikai, jaunimas pažintų revoliucinę "mūsų šalies" (suprask, Sovietų Sąjungos) praeitį. Vienoje tokių knygų, "Ką pasakoja vėliavos", patiekiami epizodai iš kovų frontuose, knygelėje "Ant Dubysos kranto" vaizduojama komjaunonų veikla vokiečių okupacijos metais, toliau seka Krupskajos "Prisiminimai apie Leniną" ir pan. leidiniai. Numatomos ir eilėraščių knygos. Iš viso šiais metais bus išleista per 100 įvairaus pobūdžio leidinių vaikams, jaunimui, jų tarpe ir "Hauffo pasakos". (E)

Birželio 2 d. iš Vilniaus į Sovietų Sąjungos tolimas sritis įvairiems darbams išvyko nauja lietuviško jaunimo — iš viso 35 žmonių — grupė. Kaip ir paprastai, paskelbta, kad jaunimas kelionėn, darbas užsirašęs "savanoriškai".

Birželio mėn. Raseiniuose buvo sukviesta Lietuvos Mokslų akademijos lietuvių k. ir literatūros instituto mokslinė konferencija "Literatūra ir dabartis".

Vaidas iš Independence Day regatos rungtynių Schuykill upėje Philadelphiaje liepos 4 d. "Žalgiriečių" valtis prasikišusi pakeliui į pergalę.

Vilniaus "Žalgirio" pergalė

Atkelta iš 1 psl.

amerikiečiai juos vadina rusais, o ne lietuviais.

Jų tvirtinimu, niekas į juos su tokiais klausimais nesikreipęs ir niekam jie nieko neneigę, bet, esą, jei kas būtų juos klausęs, kas jie tokie, jie visom keturiom būtų atsakę, kad jie lietuviai.

— Mes esame lietuviai, nors ir atstovaujame Tarybų Sąjungą, ir mes būtume šitaip atsakę kiekvienam, kuris būtų mus to klausęs, — aiškino vienas jų. Ir paskui jau ne vienas, bet keli jų reiškė nusistebėjimą, kaip čia Amerikoje esą, kad visus, kurie tik iš Sovietų Sąjungos atvyksta, vadina "rusais"; girdi, to nepasitaiko Europoje. Sako, pavyzdžiui, Čekoslovakijoje ar Šveicarijoje, kur lietuvių sportininkai dažnai dalyvauja rungtynėse, tokių "sumaišymų" nepasitaiko.

Kaip ten bebūtų, "Žalgiriečiai" tvirtino, kad jie savo kolegoms amerikiečiams irklotojais patenkinti ir dėkingi jiems už šiltą priėmimą ir globą per visą jų buvimo laiką Amerikoje.

— Grįžtame į Vilnių su žymiai didesniu pasitikėjimu savo jėgomis, negu buvome

atvykę, — pasakojo jų ne vienas. Pasirodo, "Žalgiriečiai", pamatę aukštus ir gerai įgautus savo konkurentus, buvo bepradeda baimintis, kad gali prisieiti likti "uodegoje".

Kai jau susėdo jie į valtį lemtingam žygiui, tai vienas ir taręs: "Na, vyručiai, laikykime gerą tempą, nes ko gero tie amerikiečiai radiją išidėjo savo tempui palaikyti."

Pasirinkę pačią seniausią valtį, nes ji lengviausia, nors truputį ir vandenį leidžiančią, "Žalgiriečiai" iš pradžių neplaukė pirmieji.

Bet jau antrą minutę, kaip jie pasakoja, jiems paaiškėjo, jog laimėsia. Jų valtis į baigmę atsiyrė prasikišusi nuo konkurentų truputį daugiau nei visos valtys ilgiu.

Šitas jų laimėjimas buvo antras amerikiečiam pralaimėjimas per pastarąsias aštuonias olimpiadas. Prieš tai amerikiečiai buvo pralaimėję Romoje 1960 metais.

"Žalgiriečių" tvirtinimu, aštuonvietės rungtynėse jiems dabar nereikėjo taip sunkiai rungtis, kaip jie rungėsi Sovietų Sąjungos tarprespublikinėje olimpiadoje, kad išėitų laimėtojai ir gautų teisę šiose Independence Day regatoje dalyvauti.

Dabar "Žalgiriečių" di-

džiausias rūpestis ir troškimas — tinkamai pasirengti dalyvauti liepos 23 d. Leningrade vyksiančiose Sovietų Sąjungos irklotojų rungtynėse. Tų rungtynių laimėtojas bus siunčiamas dalyvauti rugsėjo 6 d. Šveicarijoje įvyksiančiose I-siose akademinių irklavimo rungtynėse.

"Žalgiris" tame Leningrado čempionate dalyvaus šešiose klasėse.

Iš dabartinių "Žalgirio" komandos sąstato užsienioose vykstančiose rungtynėse yra dalyvavę ir laimėję II vietą pasaulinėje olimpiadoje 1960 m. dvivietės klasėje (su vairininku). Dalyvavo Z. Jukna, Ant. Bagdonavičius ir treneris R. Vaitkevičius. Tas pats trejetukas 1961 m. Europos pirmenybėse Pragoje laimėjo I-ą vietą ir gavo aukso medalį. Tais pat metais Šveicarijoje vykusiose tarpt. varžybose vėl dviviete laimėjimus pelnė Z. Jukna ir Ant. Bagdonavičius.

"Žalgirio" irklotojai, kuriuos šių eilučių autorei porą kartų teko sutikti New Yorke, yra visi jauno amžiaus. Pats jauniausias yra 22 m. amžiaus (Vyt. Briedis), o pats vyriausias 29 m. amžiaus (R. Vaitkevičius).

Gražiai nauagę ir saule įdege, kad ir nevisi aukšto ūgio, bet gerai išlavintais raumenimis. Paklausti, kur jie treniruoiasi, pasakojo, kad daugiausia Neris vandenyse, kur iš savo vandens "centro" plaukia į Valakampius ir atgal, o kai daugiau laiko turi, tai vyksta į Trakų ežerus. Pratybos vyksta tik savaitgaliais, nes paprastomis dienomis kiekvienas užsiėmęs savo tiesioginiu darbu.

Ir taip, pavyzdžiui, jų komandos treneris Ričardas Vaitkevičius dirba spaustuvi-

je kaip rotacinės spausdinimo mašinos specialistas. Vy-

KULTŪRINĖS ŽINIOS

* L. Balzaras, II Kultūros Kongreso rengimo komiteto sekr., praneša, kad birželio 10 d. posėdyje paaiškėjo, jog dail. V. K. Jonynas iš New Yorko sutiko vadovauti meno sekcijai.

Spaudos sekcija Kongreso metu yra numačiusi šias paskaitas: Jono Kardelio apie pokario išsivijos periodinės spaudos ir laikraštinių atėities uždavinius, Stasio Piežos apie Lietuvos reikalų ir mūsų kultūrinių temų kėlimą pasaulio spaudoje. Numatyti ir atitinkami konferantai.

* Madrido radijo Lietuviška programa, ligi šiol ėjusį 15 min. laiko, nuo birželio 11 d. prailginta iki 20 min.

* Londone lietuviai rengiasi spaudos parodai, kuri įvyks šiemet rugsėjo 10 - 15 dienomis ir kur, šalia didžiųjų Pasaulio spaudos organų, galės pasirodyti ir egzilių spauda laisvajame pasaulyje. Ta spauda buvo pakviesta prisijusti rengėjams po 3 egz. savo leidinių.

tautas Briedis studijuoja Valstyb. Politechnikos Institute, Petras Karla ir Antanas Bagdonavičius yra universiteto diplomantai (diplomantas, jų terminu, reiškia studentą, jau rašantį diplominį darbą), fizikai, Zigmantas Jukna — fizikos mokytojas, o Juozas Jangelavičius — studentas diplomantas pedagogas.

Aplankę Philadelphia, Washingtoną ir New Yorką, "Žalgiriečiai" liepos 8 d. SAS oro linijos lėktuvu išskrido atgal. Į Ameriką buvo atvykę birželio 30 d.

Catskill kalnuose

S. IR E. KRAUNAIČIŲ VASARVIETĖ

Druskonie Hall

JAU PRIMA VASAROTOJUS IR REZERVACIJOS UŽSAKOMOS, TELEFONUOJANT:

ANDES, N. Y. Tel. 2781

RAY'S LIQUOR STORE

JUOZAS IR IZABELE MISIUNAI

įvairiausias rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai. Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.

103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y. Telefonas: Virginia 3-3544

LISAUSKŲ MAISTO KRAUTUVĖ

Lietuviški sūriai, juoda duona, aukštos rūšies rūkyti kumpiai, dešros ir skilandžiai pigiomis kainomis

Prekes siunčiame ir per paštą

Martha & Peter Lisauskas
64-09 56th Road Maspeth 78, N. Y.

Telephone: TWining 4-8087

Haven Realty

JUOZO ANDRIUŠIO APDRAUDOS ISTAIGA

Patarnauja perkant ir parduodant namus, įvairiuose apdraudimo reikaluose, užpildant (Income) taksus.

J. ANDRIUŠIO TRAVEL BUREAU

Parduoda bilietus visomis susiekimo priemonėmis į visas pasaulio vietas. Money Orders.

87-09 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y. Tel. VI 7-4477 Atdara kasdien - 9 v. r. iki 9 v. v.

Vandens sporto stotis Trakuose, iš kur Vilniaus "Žalgiriečiai" ima valtį treniruotis.

Daržovės

Racionali, tikslinga mityba yra viena svarbiausių geros sveikatos ir išvaizdos sąlygų. Tinkamai parinktas maistas daro žmogaus organizmą atsparų bet kokiems negalavimams, pailgina žmogaus amžių, padidina energiją, turi didžiulės reikšmės nervų sistemai.

Negerai, kai maitinamasi vienodu maistu, kuriame trūksta vieno ar kitų organizmui reikalingų maisto medžiagų. Ką gali padėti dantų gydytojai, jei žmogaus maiste trūksta vitamino D, kalcio ir kitų dantų patvarumui reikalingų elementų? Kiekviename veido raumenyje bus ryškus nervų virpėjimas, jei organizmui trūksta B grupės vitaminų.

Žmonės įpratę vartoti per daug mėsos kasdieniniuose patiekaluose ypatingai pietums. Tuo tarpu mėsa labai dažnai galima pakeisti pieno patiekalais, be jokios skriaudos organizmui.

Dar daug kas galvoja, kad mėsa yra maisto pagrindas, jos turi būti daug, o daržovių ir bulvių — tik nežymus priedas. Iš tikrųjų turėtų būti priešingai: bulvių ir daržovių su padažu — daug, o mėsa tik kaip priedas prie jų.

Salotos. Jų yra įvairių rūšių: lapinės, gūžinės, endivijos ir kt.

Lapinių salotų reikia valgyti kiek galima daugiau, net 2—3 kartus per dieną. Jas galima naudoti ne tik kaip priedą prie kitų patiekalų, bet ir tiesiog kaip atskirą patiekalą su keptomis ar virtomis bulvėmis. Svarbiausia, kad salotos būtų šviežiai nuskintos, nes bestovėdamos jos praranda gerą išvaizdą ir nusiauja vertės. Salotas reikia greit ir gerai nuplauti, geriausia bėgančiu vandeniu. Sudėjus į kiaurą samtį, nuvarvinti. Prieš patiekiant į stalą, suplėšyti nedideliais gabalėliais ar supiaustyti nerūdijančiu peiliu (nuo geležies žūsta dalis vitaminų). Salotas susmulkinus, kuo greičiau jas užtaisyti grietine ar majonezu. Daugiausia pas mus įprasta uždaryti grietine, pridant susmulkintų krapų ar svogūnų laiškių.

Salotas dar galima uždaryti vaisių sultimis, rūgusiu pienu, kefyru, pasukomis, spingtais lašiniukais ar svogūnais (užpilama karštais) arba specialiai paruoštais padažais, kaip majonezu, aliejumi su garstyčiomis ir kt.

Kalbant apie salotas, nereikia pamiršti ir kai kurių valgomųjų žolių, pro kurias mes kartais praeiname ir net nepagalvojame, kad jos turi daug A, C ir B grupės vitaminų. Jas reikia vartoti kaip galima jaunesnes, kol lapų ląsteliena švelni. Žalioms salotoms, taip pat ir sriuboms, tinka šios valgomosios žolės: didžioji dilgėlė, baltoji balanda, kiškio kopūstai (jie švelnesni už rūgštynes, vartojami net kieseliams gaminti), garšva, jauna sidabrazolė, švitrielis, jauna kiaulpienė.

Ridikėliai. Tai viena iš ankstyviausių šakniavaisinių daržovių. Kartais jie būna aštraus skonio. Tai žadina apetitą, todėl ridikėliais reikia pajvairinti maistą vaikams. Ridikėlius reikia gerai nuplauti bėgančiu vandeniu ir, pašalinus šakneles, perplauti virintu vandeniu. Jų jokių būdu nerelkia lupti, nes visa, kas vertinga, yra odelėje arba prie pat jos.

Rabarbarai. Maistui jie vartojami tik pavasarį, kol dar nepakanka ankstyvųjų daržovių. Rabarbarai daugiausia naudojami saldiems patiekalams, saldziooms sriuboms, kieseliams, kompotams, musams gaminti. Naudojant didesnį rabarbarų kiekį (1 kilogramą), reikia į juos įdėti iki 3 g kreidos.

Rūgštynės. Tai visiems pažįstama ankstyva lapinė daržovė. Daugiausia naudojama sriuboms gaminti. Rūgštynių reikia vengti žmonėms, kurie inkstuose, kepenyse ar tulžyje turi akmenų. Taip pat jų nepatariama valgyti ir į tuberkuliozę linkusiems asmenims.

K. BRUNDZIENĖ

Moterys SLA 52 Seime, įvyksijame Newark, N. J. liepos 9-12 dienomis. Iš k. į d.: SLA sekretorė B. Pivaronienė, išdininė Nora Gugienė, izlo globėja E. Mikužiūtė, SLA banketo programos vedėja I. Trečiokienė, Gertruda Dargienė, O. Indrellienė (iš Toronto, Kanados) ir O. Biežienė.

Kairėje: solistė Irena Štankūnaitė dainavusi SLA 52 seimo bankete. Jai akompanavo jos tėvas J. Štankūnas. Šio seimo proga I. Štankūnaitė prisirašė į SLA nares.

Motery Vieniybės vasaros pobūvis įvyksta šį sekmadienį, liepos 15 d. 2 val. p. p. E. Sinišienės sodyboje Highland Boulevard, Brooklyne.

Ona Vinikienė, buv. SLA sekretoriaus M. J. Viniko našlė, Susivienijimo Seimo bankete, kuris įvyko liepos 10 d. Robert Treat viešbutyje, Newark, N. J. S. Narkėliūnaitės nuotraukos

MANKŠTINAMĖS

Sie pratimai stiprina pilvo raumenis. Pirmajame ir trečiajame pratime svarbu, kad, kilnojant ir perkeltiant kojas, nugarą ir galvą būtų priglundusi prie žemės. Darant pirmąjį pratimą, reikia įkvepti, nuleidus kojas. Antrajame — įkvepiame susilenkusios, trečiajame kvėpuojame lygiai. Ketvirtasis pratimas — su lazdele. Kvėpavimas lygus.

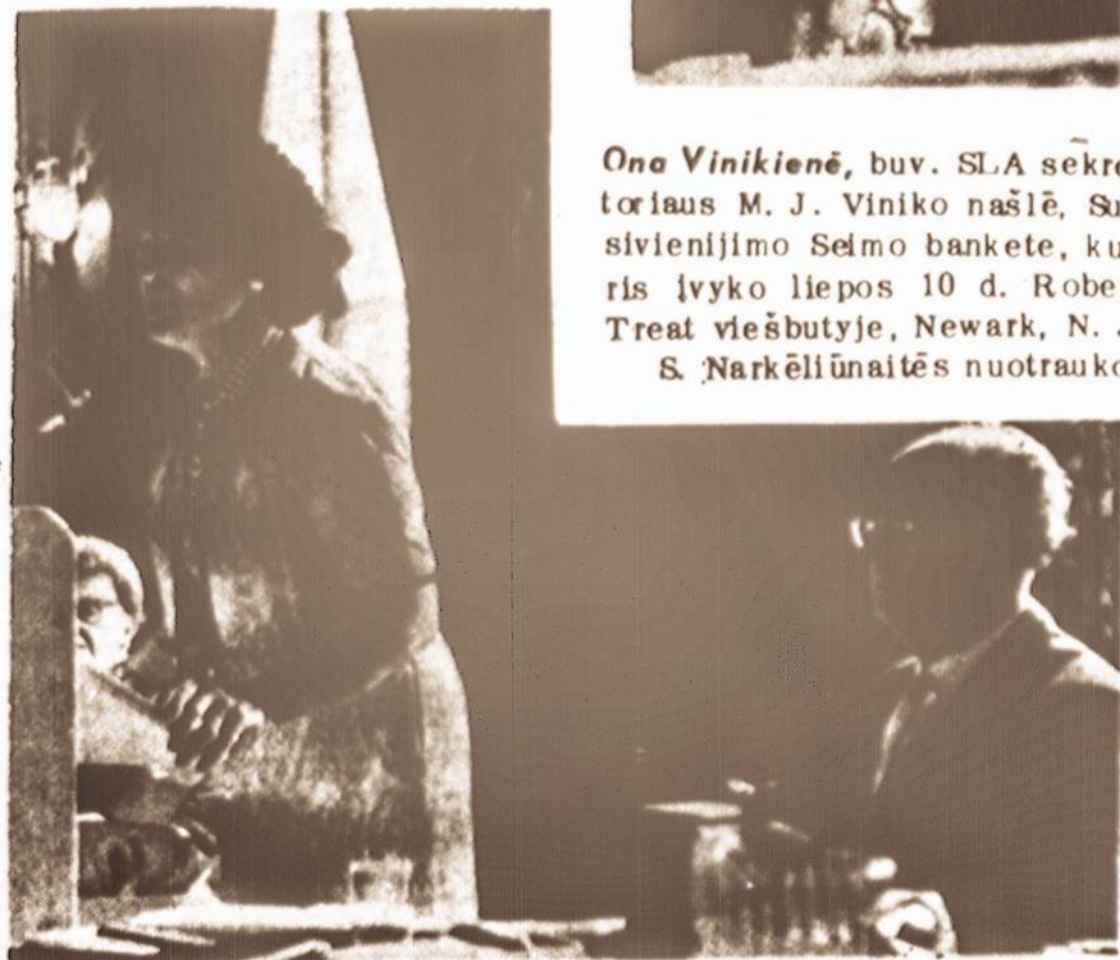

Stalo papuošimas vasaros pramogai.

K. Žalkauskienė, neseniai grįžusi iš Los Angeles, keletą dienų viešėjo pas Birutę ir Antaną Novičkius Ozono Park, L. I. Praeitą trečiadienį Žalkauskienė išvyko į Washington D. C., kur ji šiuo metu gyvena,

Gabriėlė Laucevičiūtė iš Woodhaven ir Jonas Vigelis iš Camden, N. J. susituokia rugsėjo 1 d. 2 val. p. p. Apreiškimo parapijos bažnyčioje Brooklyne.

Dešinėje: Alena Devenienė, delegatė iš Los Angeles, Calif. ir SLA Seimo Rezoliucijų komisijos pirmininkė sveikina delegatus ir svečius. Sėdi SLA pirmininkas Povilas Dargis.

Albert F. Peters (Petrauskas)

Park Hill Realty

Apdrauda, nekilnojamas turtas, federaliniai, valstybės ir miesto taksai. Notary Public.

84-17 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y.

TELEFONAS: Virginia 3-1477

Kaip jie sprendė Europos likimą...

Atkelta iš 5 psl.

Churchillis sakosi linkęs pritarti už didesnius vienetus. Šia proga jis grįžo svarstyti Lenkijos klausimo. Neprašęs tuo reikalu jokio susitarimo, tuo labiau, kad dėl to dar neturįs tvirto nusistatymo, tačiau norėjęs, jog Stalinas šį pareiškimą turėtų panagrįnėti. Gi šiuo pareiškimu siūloma, kad Lenkija turėtų gauti atitinkamą kompensaciją Vakaruose, įskaitant ir Rytprūsius ir kad jos sienos vakaruose būtų ties Oderio upe. Girdi, tuo būdu Lenkijai būtų atlyginta už tas sritis, kurios atitektų Rusijai.

Rooseveltas įsiterpdamas sako, kad Vokietijos klausimą dar reikėtų pagrindinai apsvaistyti, ir klausia koks turėtų būti sudarytas organas, kuris rūpestingai išstudijuotų Vokietijos suskaidymo klausimą.

Visų buvo sutikta, kad ši darba paimtų vadinamasis European Advisory Committee.

Churchillio nuomone, ypač

Lenkijos klausimas yra skubus.

Anot Churchillio, jeigu būtų galima surasti tam reikalui atitinkamą formulę čia pat, tai tada jis apie tai praneštų egziliinei Lenkijos vyriausybei Londone ir ją paskatintų priimti nutarimą pagal čionai išreikštas mintis. Dar pridūrė, kad lenkams nepasakytų, jog šiomis mintimis pritaria rusai.

Stalinas sako, kad rusai turėtų gauti dalį iki kairiojo Nemuno kranto ir taip pat Tilžę bei Karaliaučių. Už visą tai rusai sutiktų pripažinti Curzono liniją kaip sieną tarp Lenkijos ir Rusijos.

Toliau Stalinas pridūrė, kad Rytprūsijų dalies gavimas rusams ne vien suteiktų neužšalanti uostą, bet taip pat būtų mažas Vokietijos teritorijos gabalas, kurio Rusija tikrai užsipelnys.

Nors nieko tikro nebuvo nusistatyta, tačiau buvo aišku, kad britai sutiks anksčiau minėtą pasiūlymą perduoti Londono lenkams.

Minėjo vaikų dieną

Birželio 1 d., "tarptautinę" vaikų dieną, Lietuvos spauda ir radijas dėjo dideles pastangas įrodyti, kad, esą, nei viena socialistinė santvarka tiek nesirūpina savo mažaisiais piliečiais, kaip komunistinė santvarka.

Pasigirta, kad vaikams statomos sanatorijos, nurodyta, kad šiuo metu Lietuvoje iki mokyklinės vaikų įstaigos lanko apie 22,000 vaikų. Vaikai, girdi, rūpestingai prižiūrimi ir... jie būsią komunistų starytojai. Bėgaliniai dabar geras esąs gyvenimas vaikams, nes ir našlaičių nėsama — jiems tėvus atstoja partija su vyriausybe.

Tuo tarpu Vakaruose, teigė toji spauda, radijas, vaikai išnaudojami, skursta, mokslą telanko tik turtingesniųjų vaikų. Propaganda nutylėjo tai, kad vaikai Sovietijoje yra ne šėlmos, bet komunistų partijos žinioje. O šioji iš kiekvieno vaiko tikisi paramos idėjinėje, politinėje, ar karinėje srityse. Vaikais pradendant, komunistai iš žmogaus padaro mašiną, klusnų automatą, kuris tegali veikti tik partijai įsakius.

Ar verta rūkyti

J. MIŠKINIS

Nors dėl rūkymo žalingumo daug kalbama ir retkarčiais spaudoj tuo reikalu rašoma, tačiau nieko teigiamo nepasiekta. Rūko seimlas, rūko jaunimas.

Vieni rūko iš įpratimo, kiti dėl moderniško. Kodėl gi nerūkyti, jei per televiziją kas keliolika minučių reklamuojamos rūkyti gerų geriausios cigaretės. Todėl pasigardžiuodami traukia cigarečių dūmus paaugliai berniukai, o nuo jų neatsilieka ir jaunos mergaitės. Maži vaikai irgi neatsilieka nuo rūkymo. Nusavinę tėvų cigaretes, pasislėpę rūko, ir iš tokio rūkymo dažnai įvyksta nelaimės-gaisrai.

Kai spaudoj pasirodo pranešimai, kad rūkymas žalingas ne tik sveikatai, nuostolingas gyvybei ir dar gi vėžį sukelia, tai tada tabako augintojai ir cigarečių gamintojai dar labiau ima varyti per televiziją propagandą dėl rūkymo — pridengdami cigarečių pagerinimą, girdi, su filtrais cigaretes reikia rūkyti, nes tokios sveikatai nepavojingos.

Bet ką gi dėl to sako gydytojai? Mat, ir gydytojai šiuo klausimu nesutaria. Tie gydytojai kurie nerūko, pataria nerūkyti, o rūkantieji tyli, cigaretes jam pačiam nekenkia, tai tūlas daktaras mano, kad ir kitiems rūkymas nekenkia.

Ką rodo statistika?

Daktarai geriau žino už mirtinguosius, kad medicina nėra visagalė ir dėlto atsako į nedaugelį klausimų dėl rūkymo. Jie daro eksperimentus su pelėmis, žiurkėmis, kralikais, stebi įvairius tų žvėrelių atoveiksmius, tačiau dėl žmonių rūkymo kol kas medicina per daug nesisieloja.

Bet kai kurių gydytojų statistiniai duomenys dėl rūkymo gąsdina. Esą, ligos tų arterijų, kurios pristato širdžiai kraują, daugėja. Pasirodo, kad tos ligos nerūkančių tarpe siekia tik 1%, mažiau rūkančių siekia 4,6%, stipriau rūkančių — net 6,9%.

Faktai

Gydytojai yra nustatę, kad užsirūkius, kraujo spaudimas pakyla apie 15 milimetrų, pulsas sustiprėja 8 smūgiais per minutę; odos temperatūra nukrinta. O kai tik žmogus baigia rūkyti cigaretę, viskas vėl sugrįžta į normalias vėzes.

Tad, jei rūkymas sukelia širdies ar kraujo negalavimų simptomus, gydytojas tą pasitebėjęs tikrai patars nustoti rūkius. Be to, ir pats rūkorus dažnai jaučia, kad rūkymas sukelia jam kažkokių negalavimų. Bet visa bėda, kad žmogus be gydytojo patarimo nesiryžta atsisakyti rūkymo. Medicinos yra nustatyta, kad pajutęs kraujo indų ligos apraišką, nustojo rūkęs, ir liga praėjo.

Kas bendro su vėžiu?

Medicina sako, kad tikras ryšys tarp rūkymo ir plaučių vėžio yra, bet plaučių vėžys gaunamas ne tik nuo rūkymo. Tačiau nerūkančiųjų procentas žymiai mažesnis suserga vėžiu negu rūkančiųjų. Betgi pavojus susirgti yra tiesiai proporcingas su rūkomo tabako kiekiu. Esą, nesvarbu, ar to tabako rūkorus stipriau ar silpniau užtraukia; ar rūkoma paties susuktos ar fabriko pagamintos cigaretės.

Skirtumas yra tik tas, kiek surūkomas tabakas išfiltruojamas, prieš nikotinui pasiekiant plaučius. Bet sveikliausia yra visiškai nerūkyti.

Kodėl spekuliuoti?

Sutelktas apdraustas taupymas duoda aukščiausius procentus

4 1/4 %

metams

Išmokama meti ketvirčiais, pradėdant liepos 1, 1962, su nuolatiniu patenkiamu augimu.

Normalūs 3% metams ir 1/2% specialaus — jei pinigai padedami ne trumpesiam laikui, kaip keturiems ketvirčiams nuo pirmojo periodo asmeninėms sąskaitoms nuo \$10 iki \$30,000, ir iki \$60,000 dviejų asmenų sąskaitoms. Bažnyčių ir labdaros įstaigų sąskaitoms iki \$100,000 mokama 4% metams (3% normalaus ir 1/2% specialaus). Didesnės kaip \$100,000 dol. sąskaitoms mokama 4% (3% normalaus ir 1/2% specialaus per metus).

P pinigai depozituoti iki liepos 16 uždėba dividendus nuo liepos 1 d.

PASKUI NUO DEPOZITO DIENOS, APSKAIČIUOJANT KAS KETVIRTĮ METŲ.

THE KINGS COUNTY SAVINGS BANK

Incorporated 1860

TELEPHONE President 3-7000 FOR INFORMATION

Eastern Parkway Office:
539 Eastern Parkway at Nostrand Ave.
Brooklyn, N. Y.

Broadway Office:
135 Broadway at Bedford Ave.
Brooklyn, N. Y.

Massapequa Office:
Hicksville Road and Jerusalem Avenue
opposite Holiday Park Shopping Center
Massapequa, N. Y.

Member Federal Deposit
Insurance Corporation

USE THIS COUPON TO OPEN YOUR ACCOUNT NOW

Mail To Any Office Of THE KINGS COUNTY SAVINGS BANK PLEASE PRINT

I enclose \$_____ (Up to \$15,000 in an Individual Account, up to \$30,000 in a Trust or Joint Account).

Please open a savings account

In my name alone
 In my name jointly with _____
 In my name in trust for _____

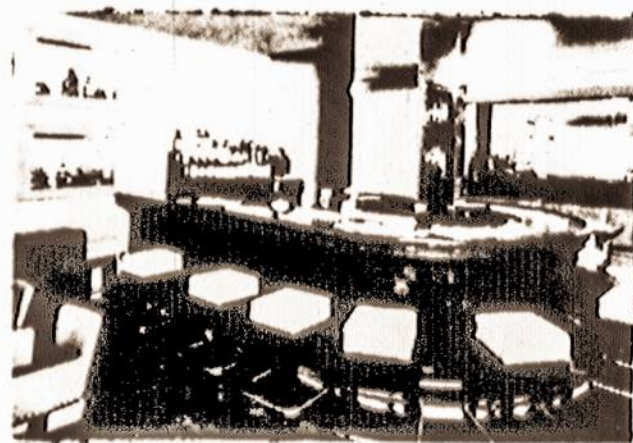
NAME _____

ADDRESS _____

CITY _____ ZONE _____ STATE _____

If you send cash, use registered mail

FESTIVAL RESTAURANT & BAR

Pietūs ir vakarienė
Jaukus bars

Salė susirinkimams
vestuvėms ir
pobūviams

Gali tilpti 200 žmonių
LIETUVIŠKIEMS
suejimams nemokamai

VACYS STEPONIS
Savininkas

40 East 26th St. New York City MU 3-2928

Winter Garden Tavern Inc.

Vytautas Beleckas, sav.

1883 Madison Street
Brooklyn 27, N. Y.

(Ridgewood)

Telefonas: EVERGREEN 2-6440

Salė vestuvėms ir kitokioms
pramogoms. Geriausias lietuviškas
maistas prieinamomis kainomis.

POLAIDOTUVINIAI PIETŪS

THE

Tel TAYlor 7-9842

Arlington

385 Arlington Ave.
Brooklyn 8, N. Y.

Restaurant

Ona ir Jonas Valaičiai

Sportinės nuotrūpos

EDVARDAS ŠULAITIS

Čikagiečiai gali džiaugtis turėję proga stebėti reto pobūdžio sportinį įvykį — JAV — Lenkijos lengv. atletikos susitikimą, kuris buvo praves-tas birželio 30 ir liepos 1 Uni-versity of Chicago stadijone.

Šios rungtynės turėjo ne tik sportinį pobūdį; iš jų gautas pelnas buvo paskirtas Univer-sity of Chicago lenkų kalbos ir literatūros klasių įvedimui.

Domino ne tiek sausos šių rungtynių pasekmės. Rungty-nėse (vyrų grupėje) aiškiai vyravo amerikiečiai, kurie įveikė savo varžovus 131:81. JAV atstovai laimėjo iš pirmų vietų iš 20 rungčių. Tačiau pas moteris pranašesnės buvo lenkaitės, laimėjusios susiti-kimą 61:45. Pasekmės čia nebuvo ypatingos, nes parody-tas tik vienas pasaulio rekor-das, kurį pasiekė amerikietis dškininkas Oezter (62.44 m.).

Stebint varžybas pastebėta idomių dalykų. Išsiskyrė len-kų religingumas — persiže-gnojančios prieš stojant į kovą. Gražiai atrodė jų raudoni tren-ingai politine padėtimi. Ta-čiau raudona spalva, nesim-patiškai veikianti kai kuriuos gyvulius bei žmones, netruk-dė Lenkijos atstovams laimėti didelės žiūrovų ovacijas po kiekvieno geresnio pasirody-mo. Beje, daugumą žiūrovų sudarė vietos lenkai, kurių nemaža buvo ir varžybų komitete. (Varžybas rengė In-ternational Track Inc. ir Len-kų amerikiečių bendruome-nė).

Abi dienas buvo atidarymo iškilmės, kuriose kalbėjo len-kų kilmės kongresmanas Dan Rostenkowski, Tarptautinio Olimpino Komiteto pirm. Avery Brundage, vietos lenkų taut. šokių šokėjai pademons-

Greta teleskopų, kuriais šviesos spindulius (reiškia, "mato"), astronomams moderni technika ima parūpinti ir "ausų", kuriomis gaudoma radijo spinduliai ir klausoma, kas visatoje dedasi. Šiomis dienomis pradėjo veikti du nauji radijoteleskopai, kuriuos, JAV Laivyno Tyrinėji-mų Įstaigos parama, Kalifor-nijos universitetas už milijoną ir 200 tūkst. dol. pasistatė Hat Creek slėnyje, Rocky kal-nuose. Vieno ausis 33 pėdų platumo, kito 85.

travo taut. šokius (beje, pir-mąją dieną jie baigė šokti prasidėjus varžyboms, kas susi-laukė nemažos Varšuvos spaudos kritikos, sakant, jog varžybose vyravo "piknikiš-ka" atmosfera.

Šių varžybų oficialioje pro-gramos knygotėje figūravo ir viena lietuviška pavardė. Tai Birutė Kalėdienė, kuri yra numetusi toliausią diską šia-me krašte (tas įvyko 1959 m. per Sov. Sąjungos — JAV susi-tikimą).

ASTRONOMŲ AKYS IR AUSYS

Didžiausias šviesos spindu-lių gaudytojas — Kalifornijos Palomaro kalne observatori-jos 200 colių platumo telesko-pas — pasiekia 12 tūkst. bili-jonų mylių toli: tokį, kad šviesos spinduliai užtrunka 2 tūkst. milijonų metų mus pasiekti. Naujieji radiotelesko-pai, sakoma, pasieksią kelis-ysk anksčiau.

Žmogus pasidirdina radijo spinduliams siųsti aparatų iki 1,000 kilovatų ir stipresnių. Bet viena Cygnus žvaigždyne vietovė visatoje, kuri 270 mi-lijonų šviesos metų (šis me-tas yra 6 trilijonų mylių tolį) atstumu siunčia radijo spin-dulius trisysk po bilijoną kar-tų, padaugintą 10 milijonų ki-lovatų stiprumu (šia skaitlinę reikia rašyti prie 1,000 pri-dėjus dar 31 nulį).

Stipriausį radijo teleskopą šiuo metu turi anglai. Tai ties Manchesteriu veikianti 250 pėdų platumo ausis. Antras didumu Australijoje — 210 pėdų platumo. Amerikiečių Laivyno Tyrinėjimų laborato-rija statosi 600 pėdų ausies Sugar Grove, W. Va. Ši, sako-ma, pasieksianti 19 syk toliau negu Plomaro akis — apie 58 bilijonų šviesos metų tolį — tikrai, "pasaulio galą."

Jau patirta, kad radijo spin-dulius sluntinėja keletas tūks-tančių vietovių visatoje, dau-gelis kurių žmogaus akimis (teleskopais) nematomos, tik naujais radijo teleskopais pa-siekiamos. Apie šimtas yra žvaigždynai, panašūs giedrią naktį į mūsų matomą Paukščių Taką, kuris tikrovėje yra bi-lijono visokių saulių sistema. Klausydami, astronomai tiria spinduliavimo centrų medžia-gos judėjimą ir veiklą. Tiki tiksliau nustatyti žvaigždžių (saulių) atsiradimo būdus, gyvenimą ir sunykimą (gesi-mą). Radijo teleskopais bene būsią galima nustatyti visatos ribas ir pavidaļą. Be to, pa-tirti, ar yra joje kitų gyvybių — žmonių ir civilizacijų. V.

LIETUVIAI ADVOKATAI

S. Bredis, Jr.

37 Sheridan Avenue
BROOKLYN 8, N. Y.
Telefonas: APplegate 7-7083

C. A. Voket

(Vokietaitis)
41-40 74th Street
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Telefonas: NEWton 9-6620

Su ofseto spaudos darbais

KREIPKITĖS!

VIENYBĖ

Moderniškiausiomis mašinomis spaudai paruošiamos:

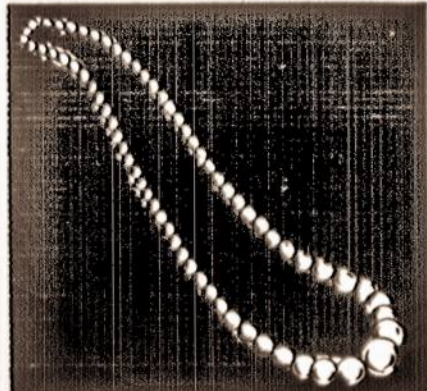
- * BROŠIŪROS * BIULETENIAI * KATALOGAI
- * KNYGOS * ILIUSTRUOTOS PROGRAMOS IR KT.

Foto reprodukcijos

192 HIGHLAND BOULEVARD, BROOKLYN 7, N. Y.
Tel. AP 7-7257

GINTARAS

Lietuvos auksas

Kainos nuo \$25.00

Ivairiausios gintarinės dovanos vyrams ir moterims prieinamiausiomis kainomis

AMBER GUILD LTD.
80-19 31st Avenue
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Tel. HA 9-5855

Pasiekiami: auto iki 31 Ave. Northern Blvd. IND subway iki Roosevelt Ave. IRT iki 74 St. Port Bus iki 31 Avenue.

SILVER BELL BAKING CO

A. RADŽIŪNAS, Savininkas

Mūsų specialybė lietuviška duona. Pyragai vedybiniams ir kitokiems pokyliams.

36-40 Stagg St., Brooklyn 6, N. Y.

Telefonas: STagg 2-5938

REPUBLIC LIQUOR STORE, Inc.

G. Jokubaitis, Manager

322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-2089

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601 S. SECOND STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DEWey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)
1113 MT. VERNON STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-4110

JUOZAS GARŠVA

231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS Tel. EVERgreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS Tel. EVERgreen 7-4335

M. P. BALLAS FUNERAL HOME

ALB. BALTRUNAS-BALTON
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVIČIUS, Direktorius
410 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. STagg 2-4409

VISI ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI ĮSNUOMOJA AUTOMOBILIUS ĮVAIRIEMS REIKALAMS

BANGA TELEVISION

VYTAUTAS ZELENIS, Savininkas

3423 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.

Telefonas: APplegate 7-0349

PARDUODAMA: televizija, radijas, Hi-Fi stereo, fonografai, dulkių siurbliai, oro vėsintuvai. Didelės nuolaidos Admiral, Motorola ir Blaupunkt vokiškiems Hi-Fi. TAISOMA: televizija, stereo Hi-Fi bei radijas. Darbo valandos kasdien iki 7 v. vak., penktadieniais iki 9 v. v.

GERIAUSIAS

INSURANCE ir REAL ESTATE

PATARNAVIMAS PAS

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y.

Telefonas: VIRGINIA 6-1800

Park Florist

Gėlės pristatomos į bet kurias pasaulio vietas.

MATTHEW MAZEIKA
Savininkas

80-15 JAMAICA AVE. WOODHAVEN 21, N. Y.
Tel. VIRginia 9-3112

ROBERT F. NARK

Apraudos AUTO Specialistas
Any car - Any age driver
ALL FORMS OF INSURANCE

26 COURT ST. BROOKLYN, N. Y.
Tel. MAIn 4-6400 VA 5-0783

DISCOUNTS TO QUALIFIED APPLICANTS
Mutual Insurance Insure your tomorrow today!

VIENYBĖ

Dail. Al. Kašubienė, rekomenduojant Wm. Phalman Associates dekoratoriams, gavo mozaikos užsakymą, Rockefeller - Hilton Uris Corp. architekto Wm. B. Tabler ir meno direktoriaus B. H. Friedmann statomam 53 gatvėje New Yorke viešbutyje. Ji padarys viešbučio ballaus salės 26x8 metrų mozaiką.

Ona ir Aleksandras Šulaičiai paaukavo Balfui 50 dol. vietosje vainiko A. Žilinskiui mirus.

Druskonie Hall vasarvietėje (Andes, N. Y.) priimamas ribotas skaičius vasarotojų su pilnu išlaikymu. Telefonuoti: S. Kraunaitienei, Andes, N. Y. 676-2981.

Darius ir Girėno tragiško žuvimo minėjimas Brooklyne rengiamas prie didvyrių paminklo, Lituanica aikštėje, ši šeštadienį, liepos 14 d., 2:30 val. popiet. Darius ir Girėno paminklo komitetas kviečia visus dalyvauti.

Vaclovas Sidzikauskas, Lietuvos Laisvės Komiteto New Yorke pirmininkas, birželio 28 - liepos 6 dienomis lankėsi Čikagoje, kur turėjo visą dieną susitikimų su lietuviais ir jų organizacijų vadovybėmis. Illinois valstybės lietuviams teisininkams ir pas adv. R. Skipitį įvykusiame ūkininkų partijos susirinkimui bei demokratiniams grupėms ir per Margučio radiją įsai padarė pranešimus apie tarptautinę politinę padėtį ir Lietuvos bylą. Su ALTo Vykdomojo Komiteto nariais peržvelgė ateities veiklą tautinėje ir tarptautinėje plotmėje. Kelionę laiko pavykusia, nes, sako, buvusi galimybė pabendrauti su gausiais lietuviais, juos painformuoti ir pasiinformuoti ateities veiklos klausimais.

Kun. Lioginas Jankus, Balto centro reikalų vedėjas, yra išvykęs atostogų.

M. Žukauskienė nupiešė viršelį ir iliustracijas J. Parojaus leidžiamam rinkiniui "Sulauzytos dienos".

Per Onos Labanuskaitės siuntinių ištaigą siustas siuntinys, kaip iš Lietuvos laiške rašoma, adresatą pasiekė per penklas savaites.

Petras Katin, vienybletis ir buvęs ilgametis Spoto Klubo pirm., darbovietėje susiželdė ir gydosį namuose.

Pavergtų Tautų savaitė

Sekmadienį, liepos 15 d., 10 val. ryte pradėdama pamaldomis šv. Patriko katedroje. Tautinės grupės kviečiamos su vėlavomis rinktis 9:30 val. Fifth Ave. (priešais Katedrą). Po pamaldų, 12 val., prie Europos Pavergtųjų Tautų vitrinės, esančios skersai gatvės nuo Jungtinių Tautų, bus vėlavų pakėlimas ir kalbės kongresmonai Anfuso ir Lindsay. Iškilmes praves Lietuvos delegacijos pirm. Vacl. Sidzikauskas. Visuomenė kviečiama iškilmėse dalyvauti.

Liepos 17 d., antradienį, 12 val. pagrindiniu kalbėtoju Pav. Tautų Savaitės iškilmėse bus mero atstovas Paul R. Screvane.

Sandaros seimas

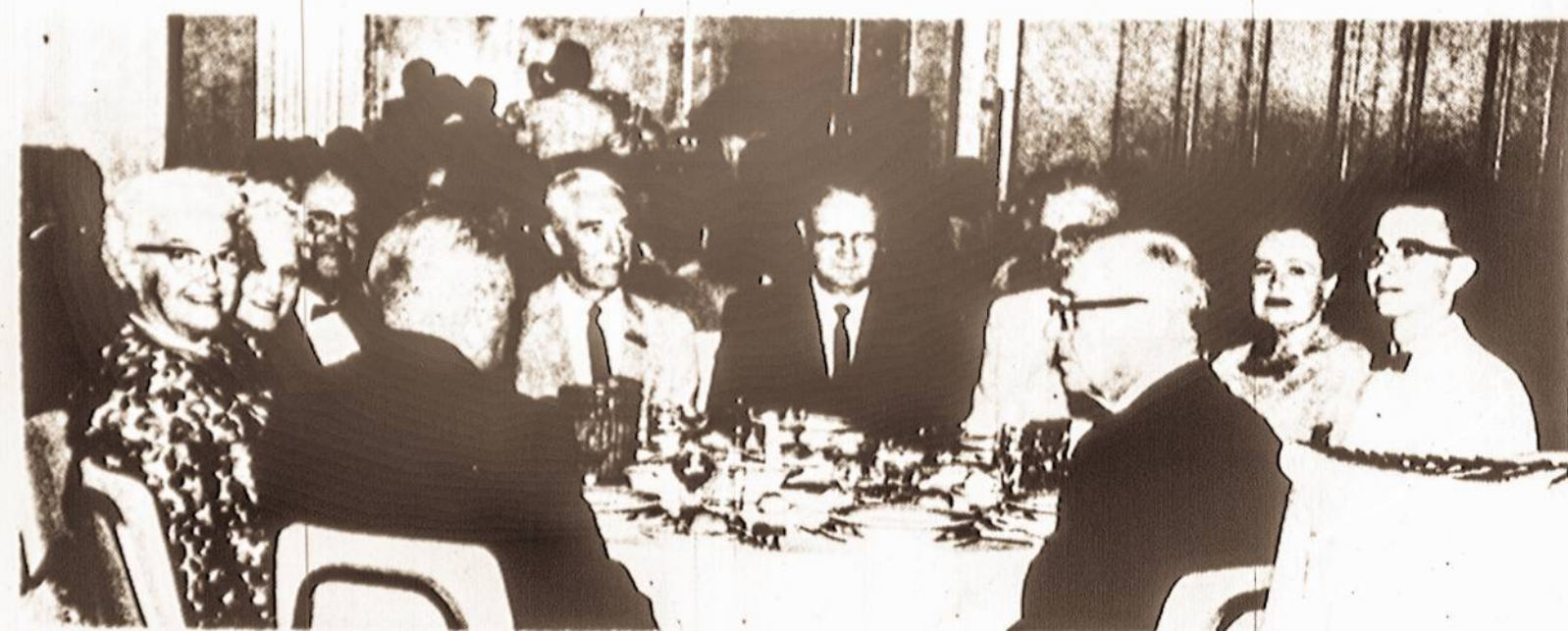
Liepos 7 ir 8 dienomis vykęs Sandaros seimas Newark, dalyvavo apie 50 delegatų iš 17 kuopų, savo laikraščio reikalams sudėjo \$2,800. Redaktorium ir toliau išrinktas M. Vaidyla. Siemet nutarus išrinkti tris vicepirmininkus, jais išrinkti: A. Čaplikas iš Bostono, dr. K. Drangelis iš Čikagos ir Pov. Dargis iš Pittsburgho. Sekretorium išrinktas J. Blekša, išd. Sukys, abudu iš Čikagos. Šalia veiklos pranešimų, priimta rezoliucija, pasisakant, kad, tuo atveju, jei būtų daromos reformos ALTe, būtų laikomasi ją sudarančių grupių proporcijos, ir tuo būdu kokia viena grupė neturėtų persvaros.

SLA 52 Seimo bankete, įvykusiame liepos 10 d. Robert Treat viešbutyje, Newark, N. J. Iš k. į d.: F. Motūzas iš Detroito, Mich.; Pivarionas iš Čikagos, Ill.; dr. Drangelis iš Čikagos, Alena ir Mykolas Deveniai iš Los Angeles, Calif. ir Vienybės leidėja V. Tyslavienė.

Veikėjų stalas SLA 52 Seimo bankete: iš kairės į dešinę - muz. A. Kačanauskas, V. Alksninis, Z. Vaitaitienė su žentu, Jonas Valaitis, Stonytė, J. J. Stukas ir jo brolis dain. L. Stukas.

Bankininkai ir biznieriiai SLA 52 Seimo bankete: iš k. į d.: - Budreckienė, Paknienė, Schuyler Savings and Loan Association prezidentas (Kearny, N. J.) J. Paknis, Charles S. Cheleden - Liberty Federal Savings and Loan Association (Philadelphia, Pa.) prezidentas, prof. J. Puzinas, J. Ornanas (Richmond Hill, N. Y. nuosavybių ir apdraudos agentūros sav.), jo žmona Kay ir sūnus Jonas, ir I. Budreckis iš Elizabeth, N. J. S. Narkėliūnaitės nuotraukos

Kasdienos temomis

J. PAROJUS

Kiekvienas pagerbia tą, kurs atliko didelį darbą, padarė gero. Kągi kalbėti apie tautą, kuri neužmiršė tų, kurie jai nuspelnė.

Darius ir Girėnos naujų laikų epochai, Lietuvai Tėvynei atliko neužmirštamą žygi. Jie įleina į tuos mūsų tautos istorijos lapus, kur mes ir ateities kartos didžiulis jais, kaip didžiuliam senąja lietuvių tautos istorija, kai dieji Lietuvos kunigaikščiai Lietuvos žemes išplėtė nuo marių iki marių, kai jie daužė Maskvos vartus, kai, bundant Lietuvai, po 100 vergijos metų prabilo dainiai, rašytojai, knygnešiai, motulės sengalvėlės mokė vaikus prie ratello lietuviškai ir kai, keliantis Lietuvos nepriklausomybei, pilki, sermėguoti, su surudijusiais šautuvais, bet degančiom širdim lietuviai "skynė į laisvę kelius", ir kai II Pas. karo laikotarpyje savo gyvybių žiedus aukojo partizanai... Tauta niekad jų neužmirš.

Nors Darius ir Girėnos žuvo, bet tauta sukūrė apie juos dainas ir juos gyvus palaikė.

Jie Lietuvos didvyriai. Jie abu gimę Amerikoje - naujos kartos lietuviai. Jų pavyzdys teuzkrečia čia gimusių lietuvių suprasti, kad Lietuvai aukos niekad nebuvo ir nebus per daug...

Pristatėm paminklų jiems, o liepos 17-ją juos kasmet prisimename...

Ir kai einu Brooklyne pro Lituanica aikštę, kur stovi kuklus jų paminklas, kur kas rytą pakyla Amerikos vėlavas, stabteliu, ir man atrodo, lyg girdisi, kaip užia Lituanicos motorai, kaip didvyriai tą skridimą aukoja jai: Tau, Jau-noji Lietuva...

Vincas Mikolainis, vienybletis Ievos Mikolainienės anūkas, liepos 7 d. sukūrė šeimą su Greta Franck. Sutuoktuvės įvyko Scarsdale Immaculate Heart of Mary Church, dalyvaujant gausiam būriui giminių ir artimųjų. Vestuvių puotoje, šalia jaunojo giminių ir draugų iš lietuvių ir amerikiečių, dalyvavo belgų ir Liuksemburgo diplomatų.

L. Karūza iš Los Angeles, Cal. su šeima atostogų proga buvo atvykęs į New Yorką. Viešėjo pas Juozą ir Eleną Andriušius, Woodhavene. Aplankė ir Vienybės redakciją.

Katerina Juknienė, vienybletis Petro Juknio žmona, su dukrele Danute atostogauja prie Stimų ežero N. Y. valstybėje.

Julija Jurevičienė, Onos Ginkvienės sesuo, ilgesnį laiką praleidusi ligoninėje sunkiai sirgdama, sugrįžusi namo sveiksta seserų priežiūroje.

ŠIAME NUMERYJE:

Vilniaus "Zalgirio" pergale Philadelphiaj	1 psl.
S. Narkėliūnaitė	
Mes - V. Sirvydas	1 psl.
Pasiuntinybes ziniios	2 psl.
Latviu jaunimo festivalis	3 psl.
- E. Šulaitis	
SLA 52 seimui praejus	4 psl.
Realybes tekmeje	4 psl.
Kaip jie sprende	5 psl.
Europos likima	
Darius ir Girėno skridimas	6 psl.
Moterius	9 psl.
Ar verta rukti	10 psl.
- J. Miškinis	
Sportines nuotrupos	11 psl.
- E. Šulaitis	

Albinas Treciokas, SLA 52-jo Seimo rengimo komiteto pirm., su Seimo jaunimo karaliete "Miss Susivienijimas", detroitietė Zita Sikauskaitė, prieš pusantų metų atvykusia iš Lietuvos.